

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **26**

DEN 28 JUNI 1925

PRIS **35 ÖRE**

REDAKTÖR
EVA NYBLÖM

**Sommarbadet har
börjat.**

Se in i numret Iduns stora
fotografpristävlan för
amatörer.

NÄR EN VÅRA DAGARS UNGDOM många år härefter skall bland sina minnen berätta om den första mässa han såg i Stockholm kommer det att ske med det överseende småleende man gärna ägnar en nybörjares trevande och en smula valhänta försök. Det var ju dock så otympligt med dessa tre långt från varandra liggande skolhus där man saknade överskådlighet, tillfälle till grupperingar, möjlighet till massverkan, alltsamman väsentliga betingelser vid utställningar. Därför verkade mässan mest som ett vildsnår, utan känslan av att den blivit klippt, beskuren och ansad av en enande hand. Och de baltiska staternas anslutning som det likvisst trumpetats om så grannt var ju löjeväckande liten. Hade bolsjevikerna inte uppträtt som räddande änglar — en ny och vacker roll! — med sina charmanta pälsar och sina hemslöjdsalster, lyx- och leksaker alltså, skulle mässan på den kanten varit hotande nära misslyckandet.

Men trots allt skall man tala med aktning om den första Stockholmsmässan. Den var dock en välbehörlig knuff åt en slumrande företagsamhet, den ställde kyrkan mitt i byn d. v. s. Stockholm mitt i Balticum, kom oss att få upp ögonen för vad vår huvudstad var värd inte bara som Mälardrottning utan som Östersjöns drottning. Den vidgade vyerna, stärkte hågen, kom oss att spänna krafterna. Och det första man gjorde var att lägga grunden till den stora mässbyggnad som var en nödvändig betingelse för att hela företaget skulle verka annat än som ett provisorium. Visst kostade den pengar men vad gjorde det då man visste att det lönade sig.

Så där skall kanske farfar berätta en gång. Han skall också tala om hur det såg ut i Stockholm anno 25 då Finlands president gästade oss. Det låg ett helt världskrig emellan det förra presidentbesöket och det här. 1914 kom också en president österifrån men han hette Poincaré och hade annat att tänka på än Finlands framtid medan han förmodligen halvt förströdd stod och lyssnade till välkomsthälsningen på samma plats som Relander nu, på denna ståtliga Logårdstrappa som tycks enkom skapad för dylika pompösa tillfällen. Finns någon huvudstad i Europa som kan visa maken till ett sceneri så praktfullt som detta: den breda strömmens mäktiga entré fram till stranden ovan vars trappavsatser slottet höjer sin stolta fasad. Och så därute på strömmen den historiska kungsslupen med sina gyllene sniderier, sina yverboret väldiga flaggdukar och samma värdiga långsamma rodd som fordomtima när dess namne gled fram här mellan fregatter och linjeskepp där krutstänkta sjöbussar manade rå och hurrade för kung och fosterland. Nu kilar första baksmälla förbi den historiska relikten, fregatten har seglat in på museum och blåjackorna ha inga krigiska drömmar utan stå bara och längta efter jazzen med fjällan på Nöjesfältet. —

Kungliga Nöjesfältet får det väl heta numera sedan Brazil Jack blivit hovleverantör åt prins Carl.

Hela Djurgården är förresten stockholmarnas nöjesfält. Där ligger också Nordiska museet vars nyaste prydnad Gustaf Vasastoden nu i dagarna beskådas av alla. Milles konstverk har emellertid givit anledning till en liten kontrovers. På statyns baksida finns en dekorativ förteckning över alla som bidragit till åstadkommandet av detta äreminne, främst donatorn och så bland andra Atvidaberg som svarat för trämaterial. Men samarbetet mellan konstnären och firman ifråga har inte varit utan sina slitningar och Milles som annars är en så försynt och älskvärd man har i förargelsen tagit sig för att sätta antagonistens namn bakfram så att där står det obegripliga ordet Grebadivtå. Man må inte förtänka herrarna i Grebadivtå att de känt sig förargade över förvrängningen. Vad skulle museichefen säga om någon toge sig för att på ett officiellt monument kalla honom doktor Krampu eller vilken min skulle donatorn själv ha gjort ifall han fått heta Egleh Noshøj. Gör om inskriptionen och lägg bort att tala baklänges, bästa Sellim!

Nordiska museets utvidgning åt Galärvarvet till är en framtidstanke som varmt förordas i byggnadssakkunnigas utlåtande. Om detta och mycket annat värdefullt kan man läsa i en diger volym som innehåller åtskilligt tankvärt om Stockholms framtida utveckling men också om begångna försummelser. Vi ha nyligen haft besök av ett antal engelska arkitekter som sagt en massa smickrande ord om huvudstadens vackra byggnadskonst. Som väl var fingode ingenting veta om alla de försyndelser som begåtts när till exempel Gustaf den tredjes operabyggnad revs eller då en av våra mest storstadsmässigt anlagda stadsbilder förstördes därigenom att Artillerigården byggdes för med hovstallet som i sin tur undanskyldes vid Strandvägen. »Det hela är ett intressant ehuru för landets arkitektur nedslående exempel på vår okänslighet för arkitektoniska värden», säga de byggnadssakkunniga. Och det ha de rätt i. Men själva dra de sig inte för att uppträda som vandalernas förespråkare genom att på allvar ta upp tanken att — bebygga Humlegården. Den är nämligen »ett kronan tillhörigt byggnadskvarter». Och så här mena de visa männen: »Om man antager att statsmakterna skulle önska exploatera detta synnerligen välbelägna kvarter, kan det tänkas äga rum på flera olika sätt». Varpå de ingå i detalj på sitt förslag. Kungl. Biblioteket skulle förstås få stå kvar och för att isolera byggnaden och dess dyrbara innehåll skulle man lägga beslag på den del av Humlegården som är belägen söder om den stora, tvärs genom parken gående gamla allén, således också förmodligen också Linnéstatyn, om inte byggnadssakkunniga rent av vilja flytta bort den. Detta område borde inhägnas och vara till-

gängligt endast under de tider av dygnet då biblioteket hålles öppet. Man skulle rentav kunna ge området en ännu mera fredad och sluten karaktär genom att mot de omgivande gatorna begränsa det med låga envåningslängor med ogenombrutna väggar mot parken och butiksfönster mot gatorna liksom den gamla Norrbrobasaren.

Sedan denna ypperliga idé är realiserad och böckernas vittra borg fått sin ringmur med cigarrbodnar, kaféer och diverse kramlådor återstår norra delen av Humlegården. Vad göra med den? Jo därom veta de förståndiga männen besked. Norra delen av Humlegården skulle i sin helhet kunna uppdelas i mindre kvarter genom utdragande av befintliga gator. Man har t. o. m. inte skytt mödan och kostnaden att göra en ritning med fyrkantiga kvarter på den plats där nu barnen leka på gräsmattorna och allmänheten söker vederkvickelse under de ärevärdiga lindarnas höga lövvalv. »Vi anse oss kunna räkna med en nettobehållning för exploatering av hela området av 5,902,600 kronor», säga byggnadssakkunniga efter noggranna kalkyler.

Man stirrar häpen på ritning och siffror. Behaga herrarna skämta eller har förslaget tillkommit efter en ovanligt glad och stark middag? Kan någon verkligen på allvar sätta ifråga att till alla andra attentat mot stockholmarnas trevnad man också skulle beröva dem denna pärla bland parker? Åh nej, förslaget är mestadels ett skrämskott, ett icke alldeles ovanligt fall av schackrandet mellan stat och stad. Förslagsställarna tala å statens vägnar och vilja bara visa »den ekonomiska innebörden» om man är så ädelmodig mot stockholmarna att låta dem få ha kvar sin Humlegård. Den bör »tills vidare» upplåtas till allmänt begagnande som park. Den behöver »mänskligt att döma» — bäst att vara försiktig tänka tydligen byggnadssakkunniga — icke tas i anspråk för något statens ändamål för mycket lång tid framåt. Herrarnas utredning »synes oss nämligen visa att kronan läger högst betydande marktillgångar som kunna tagas i anspråk innan Humlegården behöver offras.»

Och det ha de nog rätt i. En särdeles sorgfälligt företagen utredning synes nämligen visa att man mänskligt att döma mycket förr kan offra herrar byggnadssakkunniga med eller utan ringmurar. Vile de i frid! Vi skola resa dem en vörd med inskrift av samma vackra slag som engång i all välmening bestods en gammal avliden nämndeman:

*Här vilar nämndeman Anders Persson.
Saknad av Gud och människor.*

Celestin

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMERÖR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

SKISSER FRÅN KONTINENTEN

Ö R N B O E T.

LIKSOM ETT ÖRNBO HÖGT UPPE på sin klippspets ligger den gamla staden Eze. Brant stupar berget nästan ner i havet medan från landsidan endast en smal rygg leder till stadsporten. Få människor hitta någonsin dit, ty den ligger på sidan om den allmänna stråkvägen där bilarna tuta och turistströmmen vältrar sin brokiga massa. Men gör man sig besvär att klättra upp och stiga igenom den tredubbla valvporten, som för vinnande av ökad trygghet mot överrumpling byggts i vinkel, blir man rikt lönad för mödan. En fläkt av orörd medeltid slår emot en, det vilas ett skimmer av saga och bragd över dessa krokiga gator där aldrig ett vagnshjul rullat. Så trånga äro gränderna att man nästan når väggarna med utsträckta armar och så branta, att de flerstädes helt och hållet antagit karaktären av trappa. Ofta leda de ingenstans, ofta slå de bara en ögla. Här och var äro de aldeles överbyggda så att fotgängaren går liksom i en välvd tunnel. Grå som själva klippan på vilken de murats, väderbitna, sneda och fallfärdiga luta husen mot varandra. Så hopgyttrade äro de, att det ofta är omöjligt att avgöra var ett slutar och nästa tar vid. De yttersta vila på höga stensocklar och bilda på så sätt en sluten stadsmur, som måste ha erbjudit ett hart när oöverkomligt stormhinder i gamla tider. Också togs fästet för det mesta genom förräderi. Högst uppe på själva krönet av klippan, som dominerar hela den kringliggande neijden, ligga ruinerne av slottet, varav endast några skröpliga rester återstå.

Men vilken gudavacker utsikt hade ej de myndige feodalherrarna härifrån! Visst kan stormen tjuta och pressa med hela sin breda tyngd mot de vittrade murarna så att de skaka, visst kan regnet snärta som piskrapp och dimmorna jaga förbi som osaliga vålnader — desto mer strålande är det en dag när himlen visar ett rentvättat ansikte och hela Medelhavet ligger djupt under ens fötter som en jättestor ädelsten skiftande från koboltblått till genomskinlig akvamarin eller matt lysande pärlemor. Och runt omkring torna bergens mörka gestalter liksom resar på vakt, höga, stumma, majestätiska och svepta i dunkelgröna mantlar av bullig barrskog.

Eze har urgamla anor, som sträcka sig långt tillbaka i en grå forntid. Få plat-

En gata i Eze.

Prins Wilhelm för oss här till Eze, en stad, liten, trolsk och mystisk som sagornas städer där den ligger enslig och förbisedd på en brant mot Medelhavet.

ser i denna del av Frankrike torde ha varit mer omstridda, oftare belägrade och grundligare förstörda av hänsynslösa erövrare, som ej visste om någon misskund. Dess

En vy över Eze.

historia är en enda kedja av blodiga strider med en och annan sparsam länk av lysande kultur under fredens korta dagar. Mord och förräderi ha trivts inom dess murar, rövare, rovriddare och annat patrisk. Men också undantagsvis förnäma herrar och ädelborna damer, flitiga hantverkare, kärleksdruckna trubadurer och larmande legoknektar.

Om namnets härkomst vet man intet, lika litet när platsen först började bebyggas. Dess ursprungliga kolonisation tillskrives Phoenicierna, men först i och med romarnas uppträdande på skådeplatsen har man fast mark att stå på. I sin utmärkta bok om sydliga Provence, varur en del av följande uppgifter hämtats, säger Treves att de voro stadens egentliga grundläggare men att de år 578 måste överlämna den till Lombarderna, vilka nu under nära 200 år blevo Eze's herrar. 740 fördrevos dessa i sin tur av Saracenerna, som gjorde platsen till en sannskyldig rövarkula och en skräck för hela kuststräckan. Det allra första slottet på krönet tillskrives emellertid deras skickliga byggmästare. Därstädes höllo småpaschorna hov ända tills deras timme slog en mörk natt 980. Eze var Saracenernas sista fötäste i Provence och i och med dess fall blev provinsen rensad från inkräktare. För andra gången lades staden i ruiner och dess murar jämnades med klippan.

Nu började en period av än osäkrare förhållanden. Örnboet blev en åtrådd trofé i striden mellan Guelfer och Ghibelliner. Den togs och återtog, svältes och brändes, byggdes upp och revs ner igen så att innevånarna aldrig visste från ett år till nästa vems banér som komme att blåsa från toppen av kastelet. Ena dagen var det grevarna av Provence's, andra Anjou's färger. Man slogs eller man köpslog om staden, den gick ur hand i hand som en annan bytesvara. Vad mordängeln ej tog skördades av pest och far-sot. Äntligen såldes den i fjortonde århundradet till Amadeus av Savoyen, i vilkens släkt den sedan med få avbrott stannat ända till 1860 då tricoloren hissades på de ruiner, som ännu funnos i behåll efter alla skiftesdiga öden.

Men härmed voro dessa lidanden ej slut. Försynen hade ytterligare prövningar i beredskap och för att måttet riktigt skulle

(Forts. sid. 719.)

Den som vill vara elegant om fötterna, putsar sina skor med

AHLGREN'S *Wobless*

TIO KAMEROR I PRIS FÖR BÄSTA BILDERNA

ALLA AMATÖRFOTOGRAFER INBJUDAS TILL STOR FOTOGRAFISK KONKURRENS. PRIS FÖR SAMMANLAGT ÖVER 1,500 KRONORS VÄRDE.

SOMMAREN ÄR HÄR OCH Kameran kryper fram ur sitt vinteride. Med första stråle av junisolen upptäcker man hur vacker naturen är och sådana mängder av tilltalande, ansående, pittoreska, roande, ovanliga m. m. motiv som amatörfotografen har till sitt förfogande om hon eller han bara är påpasslig.

Kamerorna knäppa men är det också något med de bilder som åstadkommas? De fotografiska magasinerna skulle kunna besvara den frågan och ge intyg om att många bland våra tillfällighetsfotografer ha både teknisk färdighet och smak i att välja och arrangera motiven. Det är således i förhoppning att kunna få mycket goda bilder som Idun härmed utlyser en konkurrens mellan våra amatörfotografer som ha sommaren på sig att delta i en tävling vilken blir särdeles lockande genom de många förträffliga och lockande priserna.

Tävlingen äger rum enligt följande:

Allmänna bestämmelser.

- 1) Tävlingsstiden utgår i september.
- 2) Det är tillåtet att skicka in så många bilder som helst, dock icke variationer av samma motiv.
- 3) Tävlingen är fördelad på två klasser.

Klass I. Öppen Klass.

Till denna klass höra alla insända foton utan angivande av kameramärke eller filmfabrik.

Klass II. Specialklass.

Grupp a) Bilder tagna med Kodak-kamera och Kodak-film.

Grupp b) Bilder tagna med Goerz-film, oavsett vilket kameramärke.

Ange noga på varje fotos baksida vilken klass den tillhör: klass I eller klass II, a eller b.

4) Motivvalet är fritt i det att tävlingen avser att prisbelöna de bästa tagna fotografierna av landskap, porträtt, genrebilder, interiörer, sportsaker o. s. v. Fotografier som förut varit prisbelönta, utställda eller reproducerade få icke delta.

5) Var och en som deltar i tävlingen åsätter sändningen sitt namn, som offentliggöres i händelse av pris. Tidningen erhåller rätt till negativerna av de prisbelönta bilderna.

6) Fotografierna skola vara klistrade eller på annat sätt fastsatta på kartong och på baksidan av varje bild anges tydligt namn och adress samt erforderliga upplysningar om tävlingsklass. Bilderna sändas märkta »Fototävling» till Iduns redaktion, Stockholm.

Barndomsvännerna. En av de prisbelönta fotografierna i Iduns förra fotografipristävling.

Alla kameraägare landet runt — och deras antal är som bekant mycket stort — skola säkert bli intresserade av denna pristävling till vilken de härmed inbjudas.

7) Pristävlingsjuryn utgöres av hovfotograf Ferd. Flodin, sekreteraren i Fotografiska föreningen doktor Helmer Bäckström samt Iduns redaktion.

Lektionen har börjat. En lustig bild av G. Heurlin.

Prislista.

Priser i klass I, öppen klass.

10 kameror, tillbehör, radioapparat till ett sammanlagt värde av över 1,500 kronor.

1) Ernemans Miniatur-klappkamera med 2,7 optik. 350:— kr.

Pris av Erнемann-Werke A. G., Dresden.

2) Contessa-Nettel Kamera. 176:— kr.

Pris av A.-B. Joles, Stockholm.

3) Box Camera med 2 dussin A P Mellfilm jämte papper. 40:— kr.

Knud Jensens pris, Köpenhamn.

4) Goerz-Tengorkamera med Frontar 6x9. 20:— kr.

5) 1 st. Radioapparat, Radiophon n:r 2 1-rörs mottagare, fullt komplett med lampa spol och batterier, i mahogny. Kr. 250:—.

Forsners Aktiebolag, hederspris.

6) 1 st. presentkort å kr. 100:—.

1 st. » » 50:—.

1 st. » » 25:—.

Benno Beckemans Fotografiska Magasins hederspriser.

Priser i klass II, Specialklass, tillhörande grupp a.

1) Fold. Autograf Pocket Kodak-kamera n:o 3 a. 107:— kr.

2) D:o d:o. 107:— kr.

Priser av Hasselblads Fotografiska A.-B., Göteborg.

3) Fold. Autograf Pocket Kodak-kamera n:o 2 med 2 dussin kodak-film. 82:— kr.

Tillhörande grupp b.

1) Goerz Roll-Tenax kamera med Dogmar. 156:— kr.

2) Goerz Roll-Tengor kamera med Goerz Axiar. 68:— kr.

3) Goerz-Tengor 6x9 med Frontar 20:— kr.

Priser av Goerz A. G., Berlin.

BILLIGE DEUTSCHE BÜCHER

Klassiker in Leinwand gebd. 3:50 gegen Einsendung des Betrages, pro Band Schw. Kr. frei ins Haus.
Gothe 4Bde, (Schiller, 4Bde), Heine 4Bde) u. andere. Keine Einzelbde.
Ferner: Romane, Werke, Philosophie, Technik, Chemie, Landwirtschaft u. a. Spezial-Bücher-Kataloge gegen Einsendung des Portos. Auskunft. Versand-Buchhandlung. Turmberg-Verlag. Karlsruhe in Baden.

ADA

Spiegelblanka Diskbänkar

Ada-Zinkglans, godkänt av Husm. provkök torde vara det bästa specialputsmedel för Diskbänkar som nu finnes i marknaden — zinken blir helt enkelt spegelblank. Då det även säljes synnerligen billigt, tillräda vi Köp — »ADA».

KVINNAN HAR DET BÄTTRE ÄN MANNEN

SONJA KOVALEVSKY J:R OM DEN RYSKA KVINNAN AV I DAG OCH FÖRHÅLLANDENA I RYSSLAND.

Sonja Kovalevsky s:r med sin dotter.

Sonja Kovalevsky, den polsk-ryska vetenskapskvinnan, som under flera år hade sin verksamhet förlagd till Stockholm, var kvinnovärldens stolthet och stora namn i de dagar då kvinnornas frihetsrörelse grodde. Hennes dotter, som ägnat sig åt läkarens kall, i Ryssland gästas för närvarande Stockholm, där Idun uppsökt henne för en intervju.

DÅ DEN RYKTBARA VETENSKAPSKVINNAN Sonja Kovalevsky på åttiotalet kallades till Stockholms högskola för att föreläsa i matematik, förde hon med sig en liten tös på sju vårar. Det var hennes enda barn Sonja i äktenskapet med den framstående paleontologen, professor Voldemar Kovalevsky.

Lilla Sonja fann sig snart tillrätta i sitt nya hemland. Hon undervisades tillsammans med jämnåriga svenska barn i den nystartade Whitlockska skolan, hon lärde sig svenska och hon knöt förbindelser för livet under de tio år av sin uppväxttid hon kom att vistas här.

Men efter moderns bortgång måste den unga åter ryckas upp med rötterna ur sin nya jordmån och omplanteras i sitt rätta fosterland. Hos en farbror i Petersburg fullbordade hon sin skolgång, studerade medicin vid universitetet samt avlade slutligen läkarexamen.

Mot Sverige och sina vänner här har hon dock varit trofast och besökt vårt land flera gånger.

Nu i dagarna har hon åter kommit hit för att vila sig från sin ansträngande tjänstgöring som skolläkare och vistas en månad hos barndomsvänner på Djursholm.

D:r Sonja Kovalevskaja junior bär samma namn som sin mor men hon förefaller

snarare att vara dennas komplement än en ny upplaga av henne. Till det yttre påminner hon visserligen något om modern, är småväxt som hon, har hennes klara, intelligenta blick och hennes typiskt ryska ansikte.

Men medan Sonja Kovalevsky matematikern var sprakande livlig, en bländande sällskapsmänniska, ett ingenium med tusen intressen, icke minst litterära, förefaller Sonja Kovalevsky läkaren mer tystlåten och stillsam, och går upp i sin vetenskap, även om hon vid sidan härav är starkt socialt intresserad. Hon gör ett tillbakadraget, nästan skyggt intryck, lätt förklarligt hos den, som gått igenom de senare årens favor i Ryssland.

Sin egen betydande insats — hon forslade bl. a. sårade och sjuka från fronten under världskriget — vidrör hon ej men berättar däremot gärna om den ryska kvinnan och hennes ställning efter revolutionen.

— Mannen har fått det sämre men kvinnan bättre, säger hon. Alla banor äro nu tillgängliga för henne, alla poster kan hon nå utan att hindras av sitt kön. Men i synnerhet är hennes moderskap tryggat. Två månader före och två månader efter förlösning är hon fri från sitt arbete men har rätt att uppbära lön. Detta har dock visat sig ekonomiskt svårt att upprätthålla varför tiden minskats — för lärarinnor och andra intellektuellt arbetande kvinnor men ej för proletärkvinnan! Dessa ha det naturligtvis bäst ställt för sig, även om lönerna på grund av arbetslösheten äro små. Från barnets far har modern också att uppbära ett drygt understöd. Jag har exempelvis en väninna, också läkare, som nyligen legat i process med sin frånskilde man och av rätten tilldelats en tredjedel av hans inkomst som understöd åt sin yngste son. Den älske, en adertonåring, är fabriksarbetare men kommer troligen att utbilda sig till ingenjör.

— Händer det ofta att män och kvinnor från borgarklassen övergå till arbetarna?

— Sällan, ty det är så gott som omöjligt. Vid universitet, skolor och på de flesta banor ha proletärerens söner företräde för borgarnas. Endast professorsbarn räknas likställda med de unga proletärererna, när det gäller inträde till universiteten.

— Och hur gestaltar sig det nya ryska äktenskapet i praktiken?

— Det är svårt att ännu uttala sig om. Men sovjet strävar ju medvetet att upplösa hemmen och familjebanden och måhända kommer det att lyckas, säger d:r Sonja och tillägger därpå med ett varmt leende, men för barnen gör man mycket. Vid varje

fabrik finns en barnkrubba för barn intill tre år och en kindergarten för barn mellan tre och sju. Här få mödrarna mot en ringa penning lämna sina små på morgonen och hämta dem, när fabriken stängs på kvällen, och de få t. o. m. gå ifrån arbetet och amma dem, om det behövs. För de borgerliga kvinnorna är det dock på grund av finansiella svårigheter ej så väl sört även om de mot ersättning få lämna sina små barn vid officiella krubbor och skolor.

Omsorgen om de små är en sak, som ligger d:r Kovalevsky nära om hjärtat, ty hon är anställd som läkare i flera skolor, där barnen undersökas flera gånger om året och hon har oerhört mycket att göra. Sovjet förstår väl att utnyttja sina kvalificerade krafter!

— Och hur tager den ryska kvinnan, fråga vi slutligen, sin frigjorda ställning?

Proletärkvinnan ägnar sig väl mer åt studier än förr. Följden härav blir att de många nyutbildade förmågorna ha svårt att erhålla platser, åtminstone i städerna. F. ö. är väl kvinnan egentligen mer lagd för praktiskt arbete än teoretiskt tänkande.

Det är märkligt att höra dessa ord från en, som själv i hög grad prövat på både det teoretiska tänkandet och det praktiska arbetet och lyckats med båda. Och det är än märkligare att minnas det hennes mor, den snillrika vetenskapskvinnan och lysande världsdamen, heller aldrig satte sin vetenskapliga gärning högre än sin uppgift som kvinna men ofta led av klyftan mellan båda.

M. W.

Sonja Kovalevsky j:r på besök i Stockholm.

CAP

KEJSARNOUGAT
Yppersta kvalitet
Särdeles delikat
BITAR à 10 & 15 ÖRE.

MINNEN FRÅN ODINSLUND

WALDEMAR RUDIN. AV BENGT AURELIUS.

NÄR JAG SKULLE SKRIVA IN MIG i teologiska fakulteten, var professor Rudin dekan. Nog minns jag, att det var med en viss bävan den unge studenten en förmiddag infann sig i Rudins bostad på Ö. Ågatan. Han gällde ju för hjärteranssaken framför andra. Och jag hade kanske redan nu att emotse en examen rigorosum. Men därav vart intet denna gång. Visst fick jag ett visst intryck av hans starka personlighet, men det hela var ju »undanstökad» på några minuter. Jag minns han gjorde anteckningar om mitt inträde vid sin lilla pulpet i ett yttre rum.

»Värre» skulle det bli, när jag längre fram mötte den allvarlige professorn — i tentamen. En kamrat och jag tenterade i »Novum» i nära fyra timmar. Vi hade framför oss ett rätt svårt kapitel i Apostlagärningarna och R. hade tämligen häftigt gjort anmärkning på vissa fel i vår grekiska. Emellertid, när tentamen var slut — den renderade oss dock ett »non sine» — kom samvetsfrågan stilla och allvarligt från professorn: »Ha herrarna själva vunnit den avgörelse, som kräves för prästkallet?» Jag minns nu ej precis frågans formulering, men väl dess andemening. Och den var berättigad. Det blev nog både bävande och svävande svar från unga läppar, men vi kände båda, att vi vunnit något genom att ställas i allvar inför livskallet.

En liknande fråga kunde gott föregå avgörelsen för vilket levnadskall som helst. En präst skall vara präst, en officer officer, en läkare läkare. Fullt ut. Ingen halvet. Aldrig pruta av på sitt kalls krav och idealitet!

*

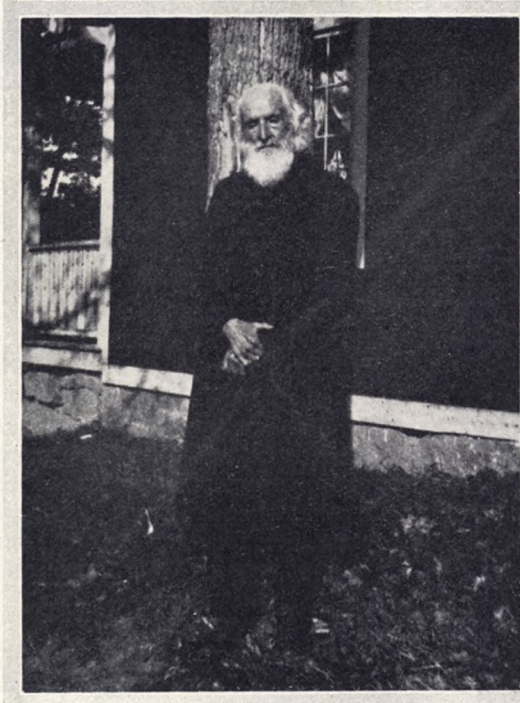
Rudin var alltså den allvarlige mannen. Ägde han alls icke humorns gåva?

Själv hade jag som student knappast något tillfälle att observera det. Jo, en gång minns jag, att det lekte ett småleende på hans läppar, när han som svar på vår fråga om vi ej kunde få höra professor Quensel predika svarade: »Då får ni allt dra honom i håret.» (Q. var känd för sin tillbakadragenhet som homilet i U.). Funcke berättar i sin »Resa i Sverige», huru han och Rudin kände det kvavt och långtrådigt i sakristian till en kyrka i Falun, medan predikan efter predikan pågick i templet. Då fick Rudin det infallet att öppna fönstret och resolut hoppa ut åtföljd av Funcke. Varpå båda kände sig som ett par skolpojkar, som sluppit ut i det fria.

Nog var R. anakoret till själ och hjärta, men även han kunde sentera ett skämt eller ett »lekande ord, som han uttryckte sig.

*

Som föreläsare visade R. ej sin starkaste sida. Visserligen var hans framställning fin, behärskad och intressegivande som allt vad han gav, men man fick det intrycket, att katedern ej var hans egentliga eller käraste plats. Det var predikstolen. I kyrkan och vid de akademiska andaktstunderna var R. sig själv och gav de utomordentligt väl nyanserade intellektuella och psykologiska synpunkter som den alltid andligt törstande studenten — om han nu verkligen är student — så väl behöver och uppskat-

Professor W. Rudin.

En stor man och en ovanlig personlighet tecknas här förstående och belysande i de intressanta Uppsalaminne av komminister Bengt Aurelius. För de icke latinkunniga kan meddelas att med Novum menas Nya testamentet och Surcum Corda är den maning prästen i katolska församlingen ger församlingen: lyften edra hjärtan till Gud!

tar. Emellertid hörde jag R. under trenne terminer föreläsa över Mattei evangelium. Det var just det pensum som krävdes för ett bättre betyg i »Novum».

*

Ett mera personligt intryck av Rudin fick man på hans mottagningar vissa söndagsaftnar i hans hemtrevliga rum vid den nämnda Ågatan. Han brukade själv sitta i ett mindre rum intill salen, omgiven av en krets något äldre studenter. Jag minns så väl den lilla originella lampan i form av en jordglob.

Med den största lätthet fann han samtalsämnen och anknytningspunkter för en diskussion, än från dagsnyheterna, än från nyare uppslag på studiefältet. Missionen ägde alltid i hög grad hans hjärta. Tyvärr ägde flera av oss riktigt unga då inga verkliga förutsättningar att tillägna oss vad vi hörde från den gamle vises läppar. Vem skulle ej nu velat höra det på nytt! Helt naturligt slöt sig en krets mera andligt mogna närmare omkring mästaren. Det var ju ej mer än rimligt om de också skulle få det mesta utbytet av samvaron med en Waldemar Rudin.

I salen stod en formlig kö till den lilla vänliga professorskans tébord. Arma världinna! Studenter kunna vara hungriga. Och nog frestade vi många gånger den gästfria professorskans både tålmod och resurser.

*

Det är icke tu tal om, att R. var pietist »av renaste vatten», om man så vill. Men

givetvis ej av den fadda, intoleranta eller intriganta typen. En gång hörde jag en högt stående kyrkoman klaga över, att »Rudin kunde gå med på allting», d. v. s. — se det bästa i olika riktningar! R. var ju också en ekumeniskt sinnad natur, som även blev uppskattad i olika läger och gärna gav sin auktoritet åt det bästa de kunde bjuda. Men i likhet med pietismens representanter i allmänhet höll han sig gärna borta från de enligt hans mening »världsliga», nöjen och mera uppslupna tillställningar, jag skulle tro gärna även från uteslutande humanistiskt bestämda samkväm. Och detta passade onekligen för hans egenartade, apostelliknande gestalt, även om det fjärrade honom från många ämbetsbröder och från det studentikosa också i dess bästa yttringar. Med sådana i nämnda hänseende betydligt friare personligheter som t. ex. Myrberg eller Sundberg hade Rudin ej mycket gemensamt. Men något klander finner man ej ens i hans intima dagboksanteckningar.

*

Bekant är Rudins förstående eller rent av sympatiska hållning till den finare spiritismen, den som ej uppträder i vulgära och självsäkra former. Han kunde — som jag hört berättas av vederbörande själv — likt mannen i liknelsen stiga upp mitt i natten för att hjälpa rådvilla i evighetsfrågor. Säkert är, att han var ofantligt intresserad av hemlighetsfulla psyko-fysiska fenomen, som stå på gränsen mellan tid och evighet. Mycket spridd i Uppsala var berättelsen om Fjellstedtaren »Teofilus», som »gick igen» och skrämde kamraten. Denne kallade på Rudin såsom den ende vilken här kunde uppträda med verklig auktoritet och ge de rätta direktiven. Detta skedde också och det hela upplärdades. Rudin var en andemänniska och därför var han lyhörd för andevärldens krav och meddelelser.

*

Att R. var en studiernas man behöver ej sägas eller motiveras. Han var i hög grad kunnig i sitt fack. I studentexamen hade han, kanske med något undantag, haft laudatur i alla ämnen och hans filosofiska och teologiska examina därefter voro resultat av solida, ej minst filologiska forskning. I viss mån var det han som inaugurerade den moderna bibelkritiken i Uppsala genom sin inträdesföreläsning som ordinarie professor om Den gudomliga uppenbarelSENS förnedringsgestalt i den heliga skrift. Men givet är, att Rudin på detta område var i hög grad betänksam och alltid behöll kontakten med gammaldags fromhetsliv. Hans stil var genomskinligt klar, och man läser med stor behållning populära eller vetenskapliga tal och broschyrer av hans hand än i dag. Under hans senaste år kretsade hans tankar och farhågor oroligt kring världskriget och dess bedrövliga följder för kristenheten. Då och då sände han ut en fridssignal, ett »surcum corda».

Waldemar Rudin hörde till de män, som fört mänskligheten ett stycke framåt.

BENGT AURELIUS.

En välgörande karamell,

utmärkt mot hosta och heshet, och därtill en godsak för stora och små är NISSENS BRÖSTKARAMELLER

ALLA RÄTTOR OFARLIGT FÖR HUSDJUR
Obs.! Det enda patenterade rättgiftet i Skandinavien.
Försäljes i förpackningar à 1:25, 2:75. Pr kg.
9: — i de flesta affärer. Mot postförskott från
Millidinfabriken A.-B., Helsingborg.

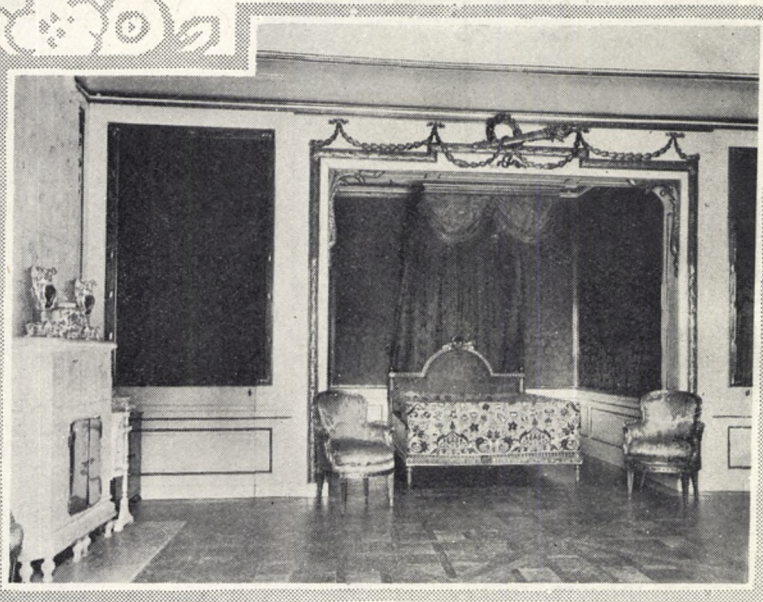
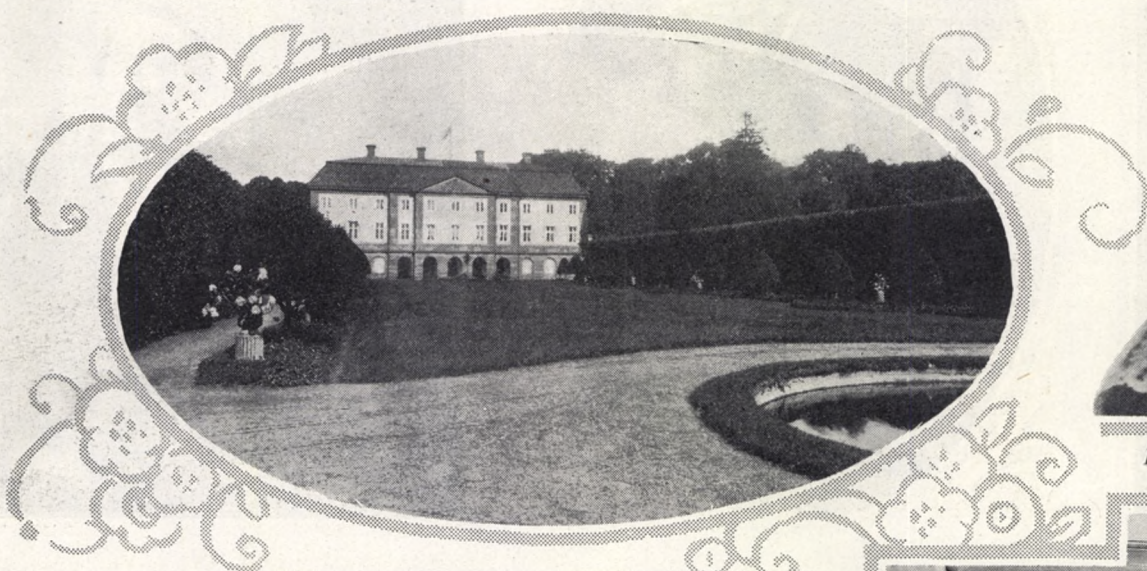
ETT SKÅNSKT VERSAILLES

HOS FRIHERRINNAN FANNY RAMEL PÅ ÖVEDSKLOSTER.

Iduns korrespondent har denna gång på sin färd runt svenska slott gjort besök på Övedskloster hos den intagande friherrinnan Fanny Ramel.

Friherrinnan Fanny Ramel, född Cederström.

Överst t. v.: Övedskloster från trädgårdssidan.
Nederst t. v.: Galleriet i rococostil. I. u.: Sängkammaren med himmelsängen

— SKRIV INTE OM MIG, SKRIV OM »Kloster,» säger friherrinnan Fanny Ramel och slår ifrån sig med båda händerna, medan intervjuaren tankfull betraktar henne för att om möjligt inom loppet av ett par timmar hinna tränga till djupet av hennes själ. »Jag är inte märkvärdig alls, jag har inga talanger och har ingenting som kan roa folk, jag har inga stortartade intressen, utan tycker mest om att lapa solsken.»

— Vanliga människor finns inte, säger intervjuaren och småler, eftersom det ändå inte existerar två människor, som är likadana.

Det ringar i telefonen och friherrinnan går in i angränsande rum och tar luren. Vi ha suttit och pratat i ett vackert rococokabinett med glasdörrarna öppna utåt en terrass som badar i sol. Huset är fullt av unga kvinnliga släktingar som sy, måla, klippa och rita tombolavinster till den förestående Röda-Korsbasaren som inom kort skall gå av stapeln. Friherrinnan Ramel är ordförande i Öveds Röda Korsrets.

— Tant Fanny är väldigt älskad av folket här på trakten, säger en av dem, och

hon deltar i alla deras bekymmer. Nu är det väl omigen någon barnunge, som har blivit sjuk eller någon mamma som behöver hjälp och ett gott råd.

Det blir tyst ett ögonblick och genom den halvöppna dörren höra vi hur friherrinnan ber läkaren på ett vilohem ta väl vård om en tuberkulös pojke, som till en av hennes underlydande, som hon just skickat dit, »för det är mycket ömmande omständigheter.» Hon kommer tillbaka och talar om att pojken redan är litet bättre.

Ögonblicket därefter kommer en gumma, som blivit bjuden på kaffe i köket. Hon tar friherrinnan i hand, niger och tackar och går därefter runt till var och en av de närvarande, tar i hand, niger och tackar.

Och man förstår snart att det är lätt för folket att få förtroende för den gladlynta, fryntliga och öppenhjärtiga friherrinnan Fanny Ramel.

Friherrinnan har, liksom sin syster, friherrinnan Henriette Coyet på Torup, växt upp i ett hem med många syskon (det var nio barn) vid västra Skånes kust, och har förövrigt, med undantag för en treårig vi-

stelse i Elfkarleö vid Dalälven, bott hela sitt liv i Skåne. Hon har det skånsk-danska livliga gemytet och sticker inte under stol med sina meningar. Eftersom hon har barn, barnbarn och underlydande känner hon sig litet moderlig mot hela världen.

Sitt slott i Versaillesstil älskar hon mycket. — Det var lustigt säger hon, att när jag kom till det verkliga Versailles, så kände jag mig alldeles hemma. Allting var ju mycket större där, men det var precis samma stil och samma linjer på det hela.

Vi gå en tur genom slottet och trädgården och komma först till en den vackraste rococosängkammare i grönt och guld med en stor himmelsäng i en alkov. Sängen med sin tronhimmel är, som en liten pojke berättade för sin mamma sedan han varit på besök på Övedskloster »så fin, så fin, ja, så fin som vid riksdagens öppnande!»

Galleriet nästintill är ett typiskt 1700-talsrum i guld och rosa, slottets ståtligaste rum med inlagda bord, en Hauptsekretär, speglar, ostindiska porslinsurnor, ett mycket förnämligt porträtt av Gustav III utfört i pastell

(Forts. sid. 720.)

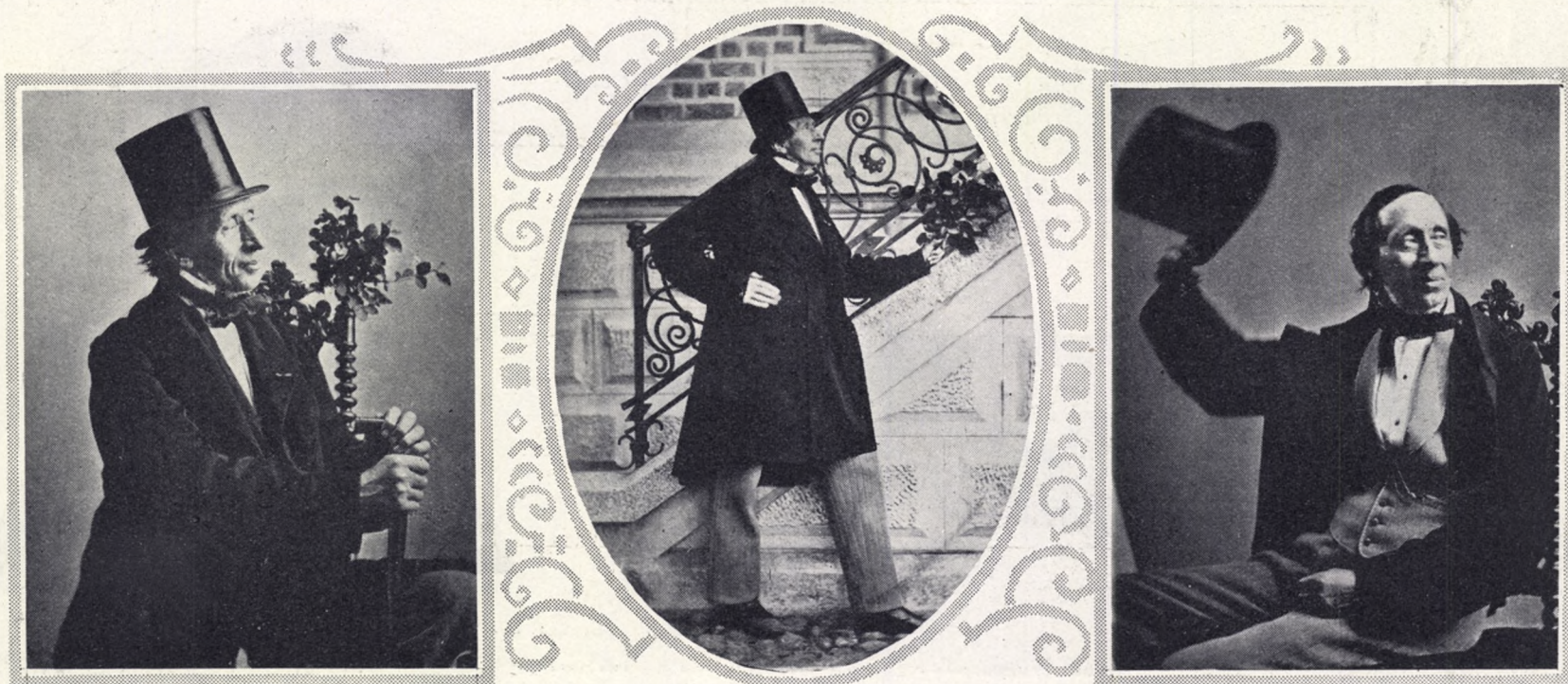
*Av alla bakpulver man sett
sägs Tomtens vara numro ett*

SKOMAKARPOJKEN SOM BLEV SAGODIKTARE

TILL FEMTIO-ÅRSMINNET AV H. C. ANDERSENS DÖD

Trots sin fulhet var Andersen fåfång och klädde sig mycket elegant. Här är han fotograferad som den välklädde världsmannen från 1800-talets mitt.

FEMTIO ÅR HA FLYTT SEDAN DANmarks sagodiktare H. C. Andersen slutit sina ögon. Men sagorna leva och läsas alljämt med samma förtjusning världen runt. Så olika personligheter som Dickens och Strindberg ha gripts av dem. Astrala kallade Strindberg dem på sin ålderdom: sprungna från en värld bortom molnen. Lika kära som de voro oss som barn, då vi ryste och glädde oss åt Tummelisas äventyr eller betagna följde Hjalmar på hans sällsamma färder under John Blunds ciceronskap, lika mycket ha de att säga oss, när vi, hunna till mogen ålder, lyssna till sagan om modern, som genom mörker och kval gick ända fram till Dödens trädgård för att återtaga sitt barn, eller lilla sjojungfrun, som med namnlösa kval fick köpa lyckan att vara prinsen nära.

Som många genier var det en törnbeströdd väg H. C. Andersen till en början hade att gå för att nå fram till ära och odödligt rykte. Men som den rika och starka personlighet han var, såg han med åren allt ljusare på genomgångna sorger. Det vilar över hans skildring »Mit livs äventyr» en stämning av klar och rofylld septemberdag, en atmosfär av harmoni och stilla tacksamhet för vunnen framgång:

»Mitt liv är en vacker saga, så rikt och lyckligt har det varit», säger han. »Om jag som pojke, då jag fattig och ensam drog ut i världen, mött en mäktig fé, som sagt: Välj din bana och ditt mål efter de gåvor du fått, så skall jag beskydda och leda dig» kunde inte mitt öde blivit ljusare eller klokare och bättre styrt. Mitt livs historia kan säga alla vad den sagt mig: det finns en kärleksrik Gud, som leder allt till det bästa.»

Det var i ett fattigt skomakarhem i Odense, som Hans Christian Andersen såg dagens ljus. Från barndomen hade han en brinnande håg för teatern. Vid 14 år

Vid femtioårsminnet av H. C. Andersens död stanna vi här inför bilden av sagodiktaren, som framför andra blivit hemmens och barnens skald.

Iduns översättningstävlan

ger denna gång priset åt signaturen "Agathe", som av Mussets Sonnet à Victor Hugo gjort följande översättning.

Alfred de Mussets sonett till Victor Hugo.

Blott vi som tändas av var glimt i världen snöda få veta, vilken art av kärlek mest är värd — om blomma, stjärna, hav, om lyra eller svärd, om kvinna eller vin får oss att djupast glöda.

Vi måste bryta knopp och trampa blom som glöda, med tårar ta farväl från mången ljuvlig härd. Då åldras hjärtats eld, dess glöd är snart förtärd — vi ha dess gnistor strött i lek med bränder röda.

Av allt vad halvt vi njöt ur bågarn fyllt till randen, det bästa som står kvar, det är en gammal vän — vi skiljts, men slumpen för oss samman snart igen.

Vi möts och ljust vi ler, och handen trycker handen, vi minns, att samma väg vi gått och går den än, att tiden är ett sken och evig endast anden.

Agathe.

Nästa tävlan gäller den engelska skalden William Blakes näpna barnvisa "Infant joy".

"I have no name;
I am but two days old."
— What shall I call thee?
"I happy am;
Joy is my name."
— Sweet joy befall thee!

Pretty joy!
Sweet joy, but two days old;
Sweet joy I call thee;
Thou dost smile:
I sing the while,
Sweet joy befall thee!

William Blake.

Översättningarna härtill torde före 15 juli insändas till redaktionen.

lyckades han också — understödd av mecenaterna Weyse och Collin — att komma in i Kungliga teaterns dansskola, där han emellertid snart visade sig omöjlig både som skådespelare och dansör. Men hans stora begåvning hade väckt intresse och hans mecenater släppte inte taget utan gav honom medel att studera. Så började han att författa dikter, skizzer och några mindre lustspel, tills han en dag klart såg sin väg: sagodiktarens. Därmed var segern vunnen. Oberoende av folk- och språkgränser nådde han med sina sagor det djupast mänskliga: barnet i vårt väsen. Det är därför han älskats och älskas lika högt av bildade och obildade, österländska och europeiska läsare.

Den fula ankungens historia är nog i mångt och mycket hans egen, inte minst slutorden: Ett gott hjärta blir aldrig högmödigt. Liksom ankungen var det många knuffar och förödmjukelser han hade att utstå, innan svanen i all sin bländvita skönhet kom fram ur den grå puppan.

Hans oansenliga yttre var en sorg, som ofta kändes tung, även om vi, när vi nu betrakta hans bild, finna det bekymret lika naivt som den lilla flickans i »Hjärtesor» som då hon inte hade en styver till entrén fick avstå att se Moppes grav. Själv lär han ha ansett, att det med hans fulhet var omöjligt att helt vinna en kvinnas kärlek. Han ville bli älskad för sin egen skull, inte för sitt rykte. Sagans prinsessa är också en gestalt, som saknas i hans livs äventyr — sedan Jenny Lind vägrat att bli det.

Men nu, när han är borta, gå millioner kvinnors tankar till skaldegraven i Odense med tack för vad diktaren varit och är för dem, för deras söner och döttrar.

FLEUR.

BLUS BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG

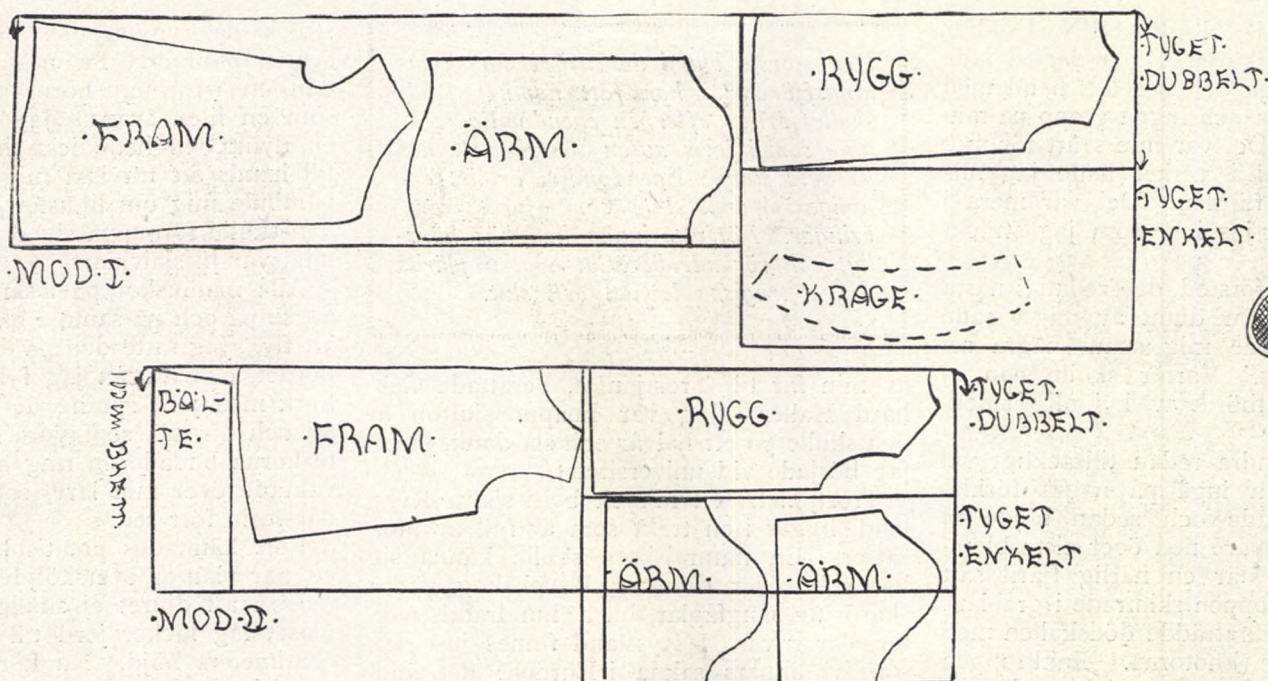
5%

**järn innehåller
IDOZAN**

fem gånger så stor järnhalt som andra liknande järnmediciner därför billigast vid användning

VIT YLLE SOMMARENS MOD

TVÅ TREVLIGA TENNIS- OCH SPORTKLÄDNINGAR.

DET IDEALISKA PLAGGET VID denna tid på året, till promenader liksom i segelbåtar och tennisbanor, är den vackra och praktiska vita yllekäddningen eller den vita yllekjolen med jackan. När det gäller vita ylletyger, har modet i år varit särskilt uppfinningsrikt och bjuder på en mängd olika kvaliteter att välja bland. Låt oss söka ut något av de mjukaste och mest inbjudande och själva sy oss vår vita klädning. Vi kunna inte, varken med goda ord eller hotelser, få en sömmerska att hjälpa oss i denna brådskans tid. Den, som har någon färdighet i sykonsten samt en smula kurage, syr även jackan själv. En dylik jacka är ju snarast ett litet fantasiplagg, det bör vara vitt och rymligt och ställer långt ifrån samma fordringar på tillverkaren som t. ex. en kappa eller en dräcktöfta. Dessa senare kunna strängt

De vita ylletygerna är sommarens mod, som grevinnan Marg. von Schwerin här rekommenderar i två trevliga modeller lämpliga att sy hemma. Mönster rekvideras genom Idun. Pris kr. 1: 50 pr styck.

taget endast skäras av fullt konstförfarna skraddare, sommarjackan däremot kan även hemgjord bli ganska chic, om den blott utföres med noggrannhet.

Modellen för idag är en kjol i samma material som jackan, med en tunnare blus i jumperfason.

Kjolen klippes här endast som ett rakt stycke, knäppes med stora knappor i sidan och sys fast vid ett foderliv. Blusen är gjord i kimono med kort ärm och en liten söm på axeln. Fram garneras den av ett genom-

trätt gult band samt, om man så önskar, ett monogram i gult och svart. Hålen, där banden träs upp och ner, göras som vanliga vändsydda knapphål, d. v. s. en snedremsa av tyget lägges på och stickas runt, hålet klippes upp och snedremsan vändes in och stofferas fint i maskinsömmen på avigan.

Den raka jackan garneras av en slå på kragen i samma gula färg som blusbandet. Innerslagen göras likaså gula, och även ärmarna kunna förses med en slå.

När kappan är klippt, noga provad samt markerad, kan man kanta in alla sömmarna, innan man syr ihop den. Man sparar sig härigenom en hel del besvär, ty det är väsentligt lättare att handskas med var bit för sig. Till kantningen användes snedslåar av vanligt fodertyg. Även fällen kantas, det blir smidigare än att vika det tjocka tyget dubbelt.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Du land, där våra barn en gång få bo...

På det nyss avslutade flickskolmötet lär förslag ha framkastats om en ändring i historieundervisningen, så att vissa partier därav uteslötes eller inskränktes — dels i fredsvänligt syfte, dels för att få mer tid att sätta flickorna in i tidens sociala och politiska frågor. I stället för att väcka barnens beundran för de hjältar som i farans stund räddat sitt land, skall man sätta dem in i tidens krav, lära dem ta ställning i dagens strider.

Ett tidens tecken, som torde glädja Per Albin! Antimilitaristen-krigsministerns nedrustningsarbete krönes av detta förslag att redan i skolan strypa t. o. m. ansatser av nationell självkänsla, som vi sannerligen inte ha mycket av redan nu. Hur länge få vi ännu lov att i skolorna sjunga om Sverige: "Du land, där våra barn en gång få bo..."? Är det inte stridande mot sann pacifistisk anda att reservera landet för nästa generation av vår egen ras? Har inte slaver, mongoler och negrer samma rätt till det? Vi äro ju alla bröder!

Att läsa historia i tendenssyfte med förbigående av vissa partier är inte bara att beröva cleverna stora ideella värden, det är också att undanhålla dem sanningen. Man kan inte förstå en period av historien utan sammanhang med de föregående. Men vad säga flertalet lärare och lärarinnor om förslaget att efter bestämda föreskrifter tala mer eller mindre utförligt om olika skeden och personligheter? Här om någonsin är väl personlig frihet

nödvändig vid undervisningen, lika visst som ingen utan egen personlighetsprägel kan göra en lektion i historia till vad den kan och bör vara.

Föräldrar.

Vad är flirt?

Ja, aderton år hade jag levat, innan jag kom till Stockholm och innan dess hade jag ingen aning om vad flirt ville säga. Men de sista två åren har lärt mig vad som menas därmed. Nu vet jag att flirt är något som oundvikligen måste komma om en ung man och en kvinna äro tillsammans mer än tio minuter på tu man hand. I min oskuld inbillade jag mig, att det fanns något som hette vänskap, något som också kunde existera mellan en man och en kvinna, men nu vet jag att just när man börjar tycka om en ung man och tänker att det är roligt att vara vänner, då börjar han att flirta. Han vill taga en under armen när man går hem från bio, han ser en in i ögonen tills man rodnar och ler sedan ett triumferande leende, han kysser en i nacken om han kommer åt för att inte tala om när han tager på en pampuscherna. — — — Fru Elisabeth säger visserligen, att flirten kommer an på att kvinnorna ofta inbjuda männen därtill, men jag vågar påstå att det oftast är männen, som åstadkomma flirten. Flirten är männens lek ja, rent av deras sport. Att det också finns kvinnor, som tycka om att vara lek-sak, det tror jag visst. Men att det också finns så-

dana som hoppas att flirten, denna 1900-talets mäns populäraste lek snart skall bli omödern det intyggar

En liten tös från landet.

Vårt sällskapsliv.

Med glädje ser jag, att Idun tagit upp denna fråga. Att skyldighetsbjudningarna utdömas är nog en glädjande teori men hur många kunna praktisera den? Man har faktiskt förpliktelser även på detta område och det fordras ett — om man så vill — moraliskt mod, oftare översatt med hänsynslöshet, att negligera dem.

Varför inte då göra det bästa möjliga av situationen och försöka ha roligt även på de stora notvarpen?

Naturligtvis är sällskapstalanger till en viss grad medfödda, och inte lär man kunna lägga sig till med dem genom att läsa Saxons och därmed jämförliga böcker. Men med gott humör och vanlig naturlig vänlighet kommer man ganska långt, det gäller bara att vara sig själv och inte krypa var och en i sitt skal. Det är åtminstone en reform, som är lättare att genomföra än förbud mot notvarp eller något slags påbud om större ridderlighet och mer intresse för damerna från herrarnas sida.

Önskvärdheten av detta senare har så ofta påpekats, att det nästan verkar bankruttförklaring från kvinnornas sida. Men bankrutten av det slaget brukas sällan leda till önskat resultat.

Tant från l'ancien régime.

ANTIKA MÖBLERINGAR

ombesörjes bäst genom

HULTKRANTZ RENOVERINGSATELIER & KONSTHANDEL

Mästersamuelsgatan 7, Stockholm. Tel. 304 27. Köper och försäljer även i kommission.

Tiden är inne att tänka på Sommarkläddningar och Sommargardiner

Begär prover på våra slitstarka, ljus- och toättäckta tyger. Preciserat godhetsfullt vad som önskas.

KONSTFLITEN, G:la Högskolan, Göteborg.

FJÄRILEN. AV FRIDE H. KRAQE

ÖVERSÄTTNING AV EVA ÅRADS.

»JAG BER ER, RÖR DEN INTE!» sade den ryske läkaren. Och därvid lade han sin finlemmiga och nervösa hand med dess likväl så fasta och lugna grepp på min egen utsträckt. Det var inte svårt för mig att lyda, ty i själva verket hade jag icke ämnat röra fjärilen. Det var mera i ett utbrott av förtjusning, som jag sträckt ut handen.

Doktor Haller förstod det redan i nästa ögonblick. »Det var dumt av mig!» sade han och betraktade mig spánt några sekunder. Jag log. Varför skulle han ej ha förstätt en åtbörd av kvinnlig smeksamhet?

Vi kände varandra redan tillräckligt väl för att ej behöva ingå på några förklaringar. Vi nickade och sedan böjde vi våra huvuden djupare ned över cistusblommor och mynta, där en härlig fjäril satt orörlig. Mellankroppen skimrade i gråblått, och i ljus ockra framträdde döds-kallen med de båda korsade knotorna. Bakkroppen med dess gula och svarta vingar glänste, och vingarna voro utbredda. I djupt mörkbrunt med svarta och ljusgula fläckar prä-lade framvingarna, och tvenne gyllene band lågo däröver. Samma gyllenfärg återkom på bakvingarna, som voro tecknade med tvenne svarta band.

Som ett skimrande under satt fjärilen där för våra blickar, utan fruktan, som visste han, att ingen fara hövde honom. Då prasslade det bland lotverket. Cistusblommorna, där fjärilen vilade som på en vit praktbädd, började dallra. Då skar en pipande gäll ton genom stillheten. Jag ryckte till. Det var mig som om fjärilen hade skrikat. På nytt rörde sig de vita, lysande blommorna, häftigare än förut, utan uppehåll. Så pep det än en gång på detta sällsamma, gälla, liksom vredgade sätt. Där-på började fjärilens vingar vibrera; ännu litet bredare, stoltare breddade de ut sig, och sedan höjde sig fjärilen, och långsamt och lugnt flög han bort i skymningen.

»Han skrek?» viskade jag, sedan han försvunnit för våra blickar. Redan bleknade Söderns »blåa timme». Smal som en sönderbruten armring hängde månskaran. Stjärnorna gnistrade så starkt, att de tycktes röra sig. »Skrek han?» frågade jag åter. Doktorn tycktes vakna upp ur sina tankar. »Han skrek verkligen», sade han sedan lätt i hövligt främmande sällskapston. »Han har en sugblåsa, som fyller ut bakkroppen. När han retas, stöter han luften ut och in. Detta åstadkom det ljud, som förskräckte er.»

Han teg.

Sedan vi några minuter gått tysta, började han: »Jag skulle vilja berätta er en upplevelse från mina ungdomsår.»

Hans röst hade åter förlorat den konventionella tonen. Han talade lågt liksom jag förut. Och i tystnaden runt omkring och i vägens djupa mörker fick varje ord en sällsam, hemlighetsfull mening. Berättelsen som jag hörde om fjärilen växte ut långt över gränserna för en enstaka fjärils öde och blev till en symbol.

Efter avlagd studentexamen skickades jag

Den största bland de europeiska skymningsfjärilarna har fått namnet Döds-kallefjärilen efter en egendomlig teckning som i form av en döds-kalle synes på dess rygg. Egendommeligt är det entoniga pipande läte som djuret frambringar. Författarinnan har här känsligt och rörande berättat om en fjärils tragiska levnad och slut.

av min far till Trostjanetz, berättade Gerhard Haller. Jag var knappt sjutton år och skulle gå ett halvår och slå dank, innan jag började vid universitetet.

Trostjanetz, en lillrysk by i södra Ryssland, ligger i en trakt som är full av motsatser. En naturälskare skulle känna sig hänryckt över dessa ryska ekskogar, där skaror av sångfåglar, bl. a. hundratals näktergalar trivas. I Ryssland finnes just det, som vi annars sakna i Europa: det ändlösa. Allt går ut i det omåttliga. Måhända också folkets odygder och laster, dess godhet och dess brutalitet.

Den historia jag ville berätta ligger för övrigt inte i ekskogarnas område, utan där varest betfälten sträcka ut sig, också i det omåttliga. Över Trostjanetz härska sockerfabrikerna.

Hos en av dessa sockerfurstar var min farbror lasarettsläkare, och det var hos honom, den hjärte-gode ungkarlen, som jag redan i fem månader gått och latat mig. Jag hade vandrat långt den augustidagen. På hemvägen kom Katjuscha, vår tjocka, glada tvätterska, livligt gestikulerande emot mig. Hon hade funnit en larv, som hon ville ge mig.

Det var en stor, underbart vacker larv, väl tretton centimeter lång, ljusgrön, med blåa

streck på ryggen och prickad med små svarta punkter. På näst sista leden bar den ett s-formigt horn, som hängde ned som en liten svans. Jag hade aldrig sett en dylik och hade icke heller någon bok till hands att förvisa mig om arten. Den påminde mig om ligusterfjärilens larv. Att den skulle förpupa sig och kläckas ut hos mig, var ju självklart.

Alla människor på lasarettet kommo för att se på och på samma gång hindra larven att fly. Jag satte den på det stora veranda-bordet, och medan jag fyllde en hög glas-burk med jord sprang det klumpiga djuret av och an där som vore det jagat. Människorna bildade en ring kring bordet, alla vaktade över min larv, som ingen av dem någonsin förr sett.

Fört hämtades potatisblast till föda och ett par plantor översköldes noga med vatten, så att djuret ej skulle lida av törst. I glaset låg lucker jord till omkring femton centimeters höjd. Nu kunde våningen tas i bruk.

Men knappt kände larven den mjuka jorden, förrän den började borra sig in. Efter några sekunder syntes inte en skymt av den. Därav dess oro: stunden var kommen. Den måste förpupa sig.

När jag tillräckligt bedyrat min okunnighet om dess namn, lämnade man mig ensam med mitt förvärv.

Hur stor djurvän jag än var, hade jag aldrig förr upptäckt upp fjärilar ur larver. För en pojke från Petersburg hade det sina svårigheter. Åter och åter lyfte jag glaset i höjden för att se, vad dess invånare hade för sig. Redan inom loppet av nästa timme syntes den på botten av glaset, där den företog underliga, grävande rörelser. Efter några dagar förstod jag ändamålet: den hade byggt sig en håla och gjort väggarna glatta och hårda. Och nu förvandlade sig den gröna larven till en mörkt rödbrun puppa. När jag lyfte glaset i höjden, hörde jag ett klappande ljud därifrån. Jag glädde mig däröver, ty det tycktes lova gott.

Några veckor hade förflutit. Jag var redan trött på att vänta. Jag hade tillbringat förmiddagen på betfälten, som nu sågo helt måleriska ut i jämförelse med enformig-heten sommartid. Skörden hade nämligen begynt. Hundratals arbetare och arbeterskor,, vilkas brokiga dräkter tycktes överbjuda varandra i färgprakt, hade där slagit upp sina flyttande läger.

När jag var på hemväg, kom lilla Praskowja andlöst ilande emot mig. »Han kommer, han kommer?» —

»Vem?» —
Hon såg nästan förolämpad på mig: »Fjäril!» —

Och verkligen — han kom. Han hade redan grävt sig ut till hälften. Det tjocka, bruna, ludna huvudet med känselspröt som sluta i en hårtofs, och halva kroppen med den sällsamma ryggteckningen, alldeles sådan som vi nyss sågo den. Mitt hjärta klappade av glädje: det var alltså en döds-kallefjäril, denna sällsynta insekt, som kläckts ut hos mig.

(Forts. i nästa nummer.)

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

VÅRDA BARNEN
med *System Ellas*
SALVA, BARNTVÅL och PUDER

IDUNSPORTRÄTTGALLERI

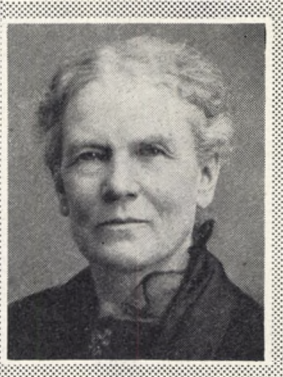
IDA LUNDBERG.
F. Svärd, Sthlm. Änka efter byggmästaren C. A. Lundberg, Uppsala. 80 år den 24 juni.

AUGUSTA MALMBERG.
F. Hammarström, Stocksund. Änka efter landskamreraren Joh. MalMBERG, Uppsala. 80 år den 29 juni.

JULIA af KLERCKER.
F. Aschan, Sthlm. Änka efter konteramiralen G. N. af Klercker. 80 år den 2 juli.

MATILDA KYHLBERG.
F. Swartling, Uppsala. Änka efter rektorn vid Manilla Dövstumskola, fil. d:r O. Kuhlberg. 70 år den 28 juni.

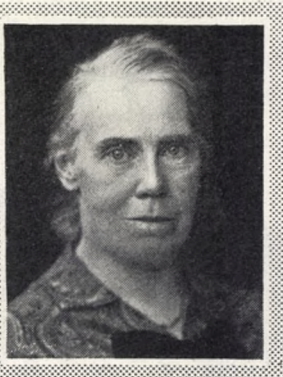
AMANDA LUNDBLAD.
F. Martinelle, Sidensjö. Måka till kyrkoherden Johannes Lundblad. 65 år den 23 juni.

ELIN de RON.
F. Edwall, Pålåård. Måka till kyrkoherden i Ragunda, C. F. de Ron. 65 år den 27 juni.

SOPHIE SPARRE.
Fröken, Mariedal. Lundsbrunn. Dotter till godsägaren, greve Gustaf Sparre och hans måka f. grev. Sparre. 65 år den 2 juli.

LOUISE af EKENSTAM.
F. Weibull, Lund. Måka till stadsombudsmannen Nils af Ekenstam. 60 år den 24 juni.

HENNY DELLWIK.
F. Lené, Dannemora. Måka till disponenten vid Dannemora gruvor, Axel Dellwik. 60 år den 26 juni.

ANNA AULIN.
F. Bendixson, Göteborg. Konserterångerska och sånglärarinna. Änka efter kapellmästaren och violinisten Tor Aulin. 60 år den 30 juni.

FRIDA VESTERLUND.
F. Gyllenspetz, Ålvåden. Måka till f. d. jägmästaren Otto Vesterlund. 60 år den 1 juli.

EBBA HEDBERG.
Fröken, Nora. Ledamot av Stadsfullmäktige i Nora, styr.-led. i Röda Korsets lokalåvd. där m. m. 55 år den 19 juni.

MARIA SILFVERHIELM.
F. Andersson, Sthlm. Änka efter förste aktuarien i Generallullstyrelsen Bror Silfverhielm. 55 år den 27 juni.

EVA SPARRE.
F. grev. Mannerheim, Sthlm. Konstnärinna. Måka till konstnären, greve Louis Sparre. 55 år den 30 juni.

OLGA LÖWEN.
F. Liljenstolpe, Ronneby. Änka efter majoren, friherre Otto Löwen. 50 år den 25 juni.

MAJA BEIJER.
Fröken, Lund. Föreståndarinna för Lunds skolbarnehem. Dotter till bokförlågaren Frans Beijer. 50 år den 26 juni.

ELLEN JOHANSSON.
Fröken, Sthlm. Innehavarinna av Bäckström C:is Efr. Paraplymagasin. 50 år den 26 juni.

AGDA ALMSTRÖM.
F. Norinder, Rörstrand, Sthlm. Måka till disponenten Harald Almström. 50 år den 28 juni.

ELSA LAQUIST.
F. Kinberg, Sthlm. Pianist och musiklehrarinna. Måka till civilingenjören Orvar Laquist. 50 år den 30 juni.

SIGRID OTTERSTRÖM.
F. Kalén, Skärkind. Måka till kyrkoherden i Gårdeby, A. T. Otterström. 50 år den 1 juli.

Alla känner vilken välgörande verkan Honung o. Menthol gör vid förkylning. Använd därför

Westlunds Enköpings-Bröstkarameller

med Menthol och Honung. Askar om 20 öre.

Generalförsäljare: **ENKÖPINGSTABLETTER, Örebro.**

SVENSKA EVIGHETSBLCKET

GYNNA SVENSK INDUSTRI!

Hrr Engrossister torde införda offert. Lämplig reklamartikel för alla.

SVENSKA LÅDERUTSTANSNINGNS KOMPANIET
RENSGATAN 16, STOCKHOLM.

SOMMARSVALT OCH SOMMARNYTT

Senaste skonytt från Paris för sommaren. Fr. v. sko i fina silkeflätor och chevreaux, helt i rutor flätad ljus skinsko och sist en handmålad sko, brun med rosa blommor.

Ett nytt tidsfördriv att roa sig med vid badet — man rider på vattenhästar.

Det nyaste i sommarvärmen är en strandkofta av trikå med pälsliknande bräm av ullgarn.

Man är outröttlig med nya uppfinningar i eleganta väskor. Här en av ormskinn och en pärlväska besatt med diamantimitationer samt två väskor av modern typ, den ena i plånboksformat, den andra i kuvertformat.

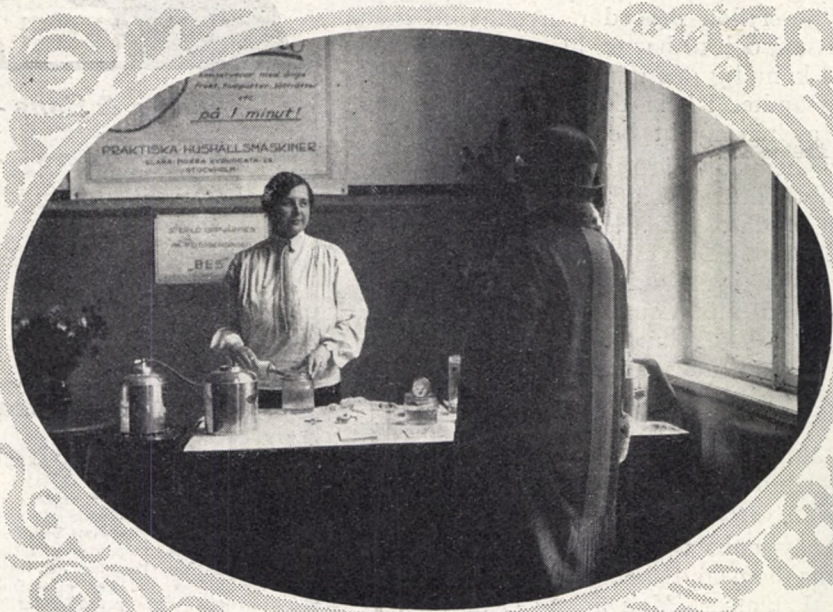
Samtliga artiklar från N. K. (Foto: Holmén.)

SCOUTFLICKOR PÅ SOMMARNÖJE

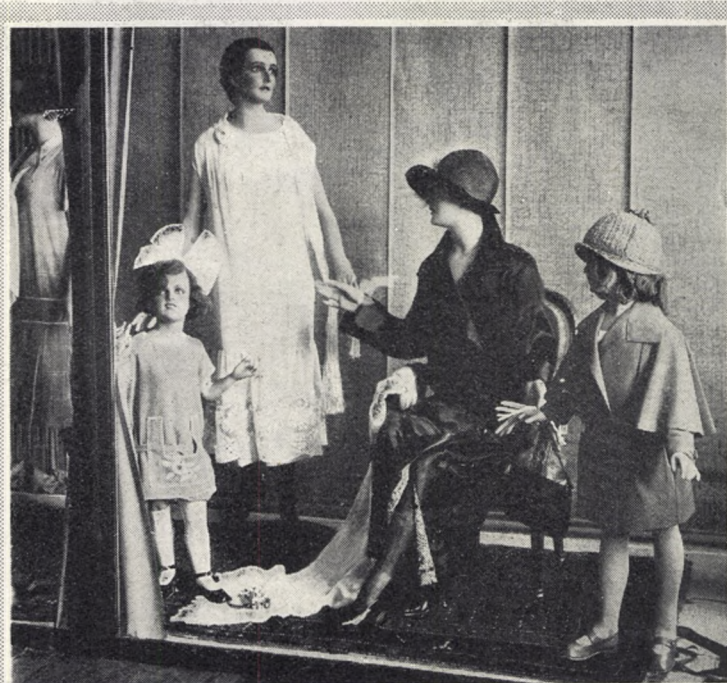

Stockholms flickscoutkårer ha nyligen varit samlade till ett stort sommarläger vid Stensund nära Trosa. Att scoutflickornas humör var gott ses inte minst av dessa sommarglada och friska bilder. Fr. v. vid middagsbordet, vaktparaden kommer och "Ludde", mäktig chef på lägret och scoutflickornas idol.

DAMERNA PÅ BALTISKA MÄSSAN

En ny steriliseringsapparat förevisas.

Familjen har fått främmande. Om damerna se litet stela ut i minen beror det kanske på att de äro mannekänger, förresten i Paul U. Bergströms ståtliga monter.

Pewes popularitet har sträckt sig ända till bysträckarna. Här visar en ung dam hur det går till att ta hand om Pewe på det rätta sättet.

Fläckuttagningsmedlet förevisas av utställarinnan.

Nalle är inte så farlig som han ser ut bara man tar honom på rätta sättet. Fröken i Barnängens monter kan det i alla händelser.

SKANDINAVISK-BALTISKA MÄSSAN BLEV EN STOR och brokig uppvisning, utan tvivel en ekonomisk händelse av betydelse. Låt oss tänka oss en dylik mässa ännu för ett kvarts sekel sedan; hur absurt skulle det ej den tiden ha förefallit att tänka sig en kvinnlig insats. Hur självfallet förefaller detta icke i våra dagar. På litet av varje ha vi kvinnor frestat, och där de äldre arterna av förvärvsarbete — lärarinnans och kontorsfrökens — aldrig någonsin skulle räcka till för våra dagars enorma tillopp av kvinnor, där ha vi med klara ögon och vaket sinne och rådigt mod spejat efter andra och gripit det ena tillfället efter det andra att göra oss nyttiga, gagnande, självförsörjande, nöjda och belåtna.

Detta må ingen förtänka oss; och så stå vi en dag redo att visa fram vår gärning på en stor handelsmässa, och varför ej, lyckligt bidra till dess brokiga mångfald och dess ekonomiska betydelse.

På icke allt för många platser syntes kvinnor eller anade man dem denna gång. Om kvinnoflit bar den rika ryska hemslöjdsutställningen noggsamt vittne. En av de många, som tagit fjäderfäveln som sin näring, men tyvärr endast en, hade kommit med. En dansk dam demonstrerade och bjöd på den läckraste pickeln man någonsin smakat; ack, den var ju dansk, och i sitt kök äro danskarna ändå steget före oss svenskor. Men det var en svensk dam och hennes dotter, som demonstrerade den behändiga elektriska ugnen, den som man helt enkelt kopplar in i lampkontakten;

En Estlandsmonter och en estländska i nationaldräkt.

LUNDHOLM

*Förtjust
över resultatet
blir var och en, som
vårdar sin hy med*

FARENA
CRÈME

*Den förekommer och
botar hudrodnad, finnar
och ludsorickor samt
håller huden sammelmatt
och mjuk och utgör
dessutom ett utmärkt
underlag för puder.*

NAMNET GAHNS
ÄR EN GARANTI FÖR
FÖRSTKÄSST FÄBRIKÄT

fanns det på hela mässan en sak till den grad åtråvärd!

Lägg till detta att kvinnor, som med framgång gripit in i parfymtillverkningens hela finnessfyllda procedur, även voro med på mässan, och ni har en liten snabb exposé av vad kvinnlig driftighet och omtanke och företagsamhet i hela detta väldiga framvisande av näringsflit betydde.

Med hemslojd äro vi svenska kvinnor så djupt förtrogna att den ryska utställningen endast behöves beröras helt flyktigt. Det fängslande är det halvt orientaliska i en del av dessa saker, arbetssätt, så mödosamma, att man förstår att tiden aldrig räknats som ett värde, material så äkta, att man förstår att de kommit till i någon civilisationens yttersta utmark. Var i Europa får man för pengar en så äkta lärft, som å mässans ryska avdelning salubjods för knappt ett par kronor metern?

Men av enbart glädjande art är tyvärr ej denna hemslojd, hemmahörande i Ukraina m. fl. platser. Man är sig ej alltid stolt och ofördärvat själv nog, man tar efter från andra länder, och man tar ej efter det bästa.

Polen hade mycket litet att komma med, en präktig matta i rödlakan; men Polen har ju just nu allt sitt i Paris, en mycket glansfull utställning. Och vad polackerna än kunna beskyllas för i sin textilkonst (en viss oförmedlad färg, en viss djärvhet), ett är visst: de äro obrottsligt sig själva.

Lithauen kommer med långt, glänsande, doftande lin som råvara; hur många ha något så härligt att visa fram?

Detta om hemslojden.

Parfymindustriens alla hemligheter behärskas icke minst av en del kvinnor. Ett verkligt yrke för dem, med all den lockelse och tjusning, som långt tillbaka i tiderna knutit sig till detsamma, den poesifyllta uppgiften att söka fånga och fasthålla det flyktigaste och behagfullaste av allt, en blommas själ och väsen, hennes doft.

Med övriga av kvinnor representerade yren äro vi inne i prosans värld, om det överhuvudtaget någonsin kan kallas prosa och bli vardagsgrätt att vara självförvärande. — Fröken Crawfoord från Halmstad äger till förfogande de mest fängslande åskådningsmaterial, levande, präktiga, guld-gula kycklingar, så orädda, att man får ta i dem. Rätt enkelt och självfallet förefaller hennes arbete med dess framgång, men vad det kostat av oförtruten möda talar hon icke om. Vore ej en verksamhet, sådan som hennes, något för de unga flickor, som nu rådvilla se sig om efter förvärvsmöjligheter?

Till sist den elektriska spiseln Piff. Den kostar 40 kr., (minsta storleken), ni kopplar in den i lampkontakten, och den bulle, som den på 15 minuter gräddar åt er, är

- Steinway & Sons -

**Lundholms
Pianomagasin**

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Vid opasslighet

och särskilt dagen efter är det välgörande och uppfriskande att dricka ett glas Frukt-Salt-Samarin, det utrensar osunda och skadliga samlingar från kroppen och uppfriskar blodet, det ger välmående och vigör. Pris pr fl. kr. 2.50. Säljes å apotek samt hos drog- och fäghandlare m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

**Den som föredrager
smärt, slank figur**

i stället för en tung, fet kropp, dricker som morgondryck och vid måltiden, ett glas av den välsmakande, pärlande drycken Exogen. Pris pr helburk kr. 2.50. (Motsv. c:a 50 dricksglas Exogen-vatten.) Säljes på Apotek och i Kemikalieaffärer.

Finns Exogen ej på Eder ort, exp. två burkar fraktfritt mot postförskott från

EXOGEN MANUFACTURING,
— Stockholm —

**NOGIBOL FOTSALT
I FOTBADET**
osvikligt medel mot
ÖMMA FÖTTER

**Boreol
OCH
Nogibol**

Överdriven svettutdunstning och dess obehag lindras genom inpuddring av armhålur och fötter med

BOREOL ARMPUDER

**SOM MAN BÄDDAR
FÄR MAN LIGGA**

Paradis

**DUNTÄCKEN
MADRASSER**

göra sängkammaren till ett Paradis

**J. Svensson & Courghardt
GÖTEBORG**
Täckfabrik Fjäderränseri

**ENASTÄENDE
HÅLLBARA
ELEGANTA**

Malmö
PUMPS SLEIFSKOR,
SANDALER,
GYMNASTIKSKOR

1900
R.G.A.
MALMÖ

★ - RYSKA GUMMI-FABRIKS A.-B. MALMÖ - ★

Iduns byrå och expedition,
Mästernamnelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: .... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:
35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjn.
och Plattsökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:
Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år ..... 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år ..... 8:— | Halvt år ..... 9:—
Kvartal ..... 4: 25 | Kvartal 4: 75

**Clara Ekströms
Optiska Magasin**
Jakobstorg 3, Stockholm.
Etablerad 1872.
Tel. 45 21 - Norr 128 30
Välsorterat lager av:
Glasögon, Pincenez, Lorgnetter,
Prisma-, Teater- och Marinkikare,
Barometrar, Termometrar.
Reparationer utföras skyndsamt.

HUSQUARNA
de enda svenska.

STÅLREARMADRASSEN IDEAL

Bekvämas
vilar man å

Patenterad.
Hygienisk. — Billig. — Hållbar.
Ny prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**

Förordas av läkare vid all-
män svaghet, nervositet, över-
anstängning och sömnlöshet.
SALIAS ENDAST I APOTEK

M. ZADIG'S DEPILATORIA

ett säkert verkande, oskadligt
medel för att borttaga gene-
rande hårväxt.

Säljes överallt.

M. ZADIG - Malmö

H. M. Konungens Hovleverantör.
NEDERLAG:
i Stockholm Regeringsgatan 27—29.
i Göteborg, Kronhusgatan 22.

En god vän

har Ni i Chesebrough's Vaseline.
Ha den alltid hemma, den kom-
mer att varje dag bli Er till ovär-
derlig hjälp mot röda och skrov-
liga händer, till skydd för hu-
den i stark bläst och sol samt
mot hudlöshet hos små barn.
Den är renast och billigast av
allt. Begär "Tjehsbros" Vaseline
på apotek och hos handlande. 5

Strumpstoppning med maskin.

En nyuppfunnen billig och
praktisk hastighetsstoppare
som envar bör för-
skaffa sig.

En firma i Malmö har nyligen ut-
släppt i marknaden en liten praktisk
apparat, benämnd "Stickstrumpan", för
stoppning av strumpor, trikåvaror, lin-
ne och vävnader av alla slag.

"Stickstrumpan" är genom sitt kva-
litetsarbete en för varje hushåll oum-
bärlig, praktisk o. oöverträfflig artikel.

Under det att förr stoppning av
strumpor och uppbyggnad av linne ofta
för husmodern var ett mödosamt och
besvärligt arbete, blir det numera med
hjälp av hastighetsstopparen "Stick-
strumpan" ett rent nöje. Det arbete,
som förr tog timal i anspråk, uträttas
med hjälp av "Stickstrumpan" på nå-
gra få minuter. Handhavandet av appa-
raten är så lekande lätt att var och en
genast kan påbörja att arbeta med den-
samma. Varje litet barn, ja, t. o. m.
personer med svaga ögon äro i stånd
att med hjälp av "Stickstrumpan" ut-
föra det finaste arbete. Apparatens för-
delar och den tidsbesparing som upp-
nås genom användandet av densamma
kan icke nog framhållas. Den med
apparatens utförda, regelbundna vävning-
en kan omöjligt jämföras med ett
för hand utfört arbete. Det besvärliga
och tidsödande handarbetet bortfaller
om Ni använder Eder av "Stickstrum-
pan". Hastighetsstopparen "Stickstrum-
pan" ägnar sig för all slags stoppning,
från finaste linne till de grövsta ylle-
strumpor. Gammalt upprepingsgarn kan
användas lika gott som nytt.

"Stickstrumpan" inbesparar tid, ar-
bete och pengar och bör ej saknas i
något hem.

Apparaten, väl emballerad och för-
sedd med påbörjat provarbete samt ut-
förlig bruksanvisning, erhålles för det
billiga priset av kronor 3:90 plus
frakt, och råda vi envar som ännu ej
förskaffat sig densamma att genast till-
skrivna fabrikanten. Adressen är endast
Sydsvenska Maskinimporten, Avd. 12,
Malmö.

Firman antager även agenter å alla
platser mot hög provision och fast lön.
(Annons.)

oklanderlig. Och medan denna gräddas,
jäser ni över ugnen nästa plåts bulle. Så
oändligt mycket har det ordats för oss hus-
mödrar, om lättnader i matlagningen tack
vare den elektriska kraften, men aldrig har
väl verkligheten motsvarat våra förhopp-
ningar som här.

ELISABETH THORMAN.

Skisser från kontinenten.

(Forts. fr. sid. 707.)

rågas hemsöktes staden först av svåra åsk-
slag och skakades strax därpå av jord-
bävning, som fullbordade dess ödeläggelse.

Som synes har dess tillvaro varit rik på
omväxling, fast denna knappast varit av
angenämaste slag. Vissa tider vill det sy-
nas som om Eze inom sin gråa murkrans
samlat allt vad provinsen ägde av drägg
och skälmar, medan andra perioder voro
jämförelsevis lysande. Särskilt under förra
hälften av trettonde århundradet tycks sta-
den ha varit en mötesplats för konst och
vitterlek. Då genljöd gatorna av truba-
durernas smäktande tanzoner, och man an-
ordnade sångarstrider och kärleksfester till
omväxling med allt blodigt hantverk, som
vanligen varit inneånarnas beskärda lott.

De förnämsta av dessa trubadurer, som
drogo från port till port, från värds-
hus till vinstuga, från slott till kyffe, alltid med
sången på läpparna och handen på svärds-
fästet, alltid redo att förhålliga kvinnan,
prisa kärleken, sticka ner en rival eller
tömma en bägare malvoisir, voro tvenne
vid namn Blacas och Blacasette, far och son.

De voro ej bördiga från Eze utan Catala-
ner och tillhörde greve Berenger av Pro-
vence's lysande följe. Hur de kommo att
för någon längre tid slå sig ned i den lilla
staden är obekant. Där finna vi dem emel-
lertid i början av 1200-talet, improviseran-
de sina kärleksvisor och ägnande än den
ena, än den andra högt uppsatta damen
sin hyllning. De hade sin egen »litterära
salong», ifall uttrycket tillåtes om en tid
då rummen mest av allt liknade mörka
källare eller befästa fängelser. De ordnade
regelrätta pristävlingar om det bästa poe-
met, drömde om guld och gröna skogar
och svärmade för det sista vackra ansik-
tet de sett skymta bakom ett fönster. Eller
också var det krigets hjältedåd, som prisa-
des. Detta synes särskilt ha varit fallet
med den yngre av de båda, Blacasette,
som i eldiga strofer förhålligade drabbnin-
garnas allvarsamma lek. Kanske hade han
haft en annan syn på saken om han levat
nu. Han var emellertid inte blott en dröm-
mare utan omsatte också sina ord i hand-
ling, ty man vet säkert att han deltog i kri-
get som Berenger förde 1228 mot flera av
de närbelägna grannstäderna, som då voro
oberoende småstater. Han kom tydligen
lyckligt ifrån äventyret eftersom han ej dog
förrän närmare 1270.

Reynouard säger i sin litteraturhistoria
att Blacas beundrades mer för sitt ridderliga
uppträdande än för sin poesi, då däremot
sonen skrev med lätt handlag och säker
stilkänsla. Som exempel på den äldres ly-
rik återgives här i modärn dräkt följande
strof, som torde ha nedskrivits redan i
slutet på 1100-talet.

"Le doux et beau temps me plaît,
et la gaie saison
et le chant des oiseaux;
et si j'étais autant aimé
que je suis amoureux,
me ferait grande courtoisie,
ma belle douce amie.
Mais puisque nul bien ne me fait
hélas! Eh donc deviendrai-je?"

Barnängens

Flytande Badtvål
(Obs! Flyter även i söt-vatten
och löddrar jämväl i salt-vatten)

A-B-PER
**PERSSENS
STICKMASKINER**
överglänsa
alla andra fabrikat.

Svenskt arbete. Svenskt material.
30 års erfarenhet. 20 års garanti.
Säljas på bekväma avbetal.-villkor till sänkta priser.

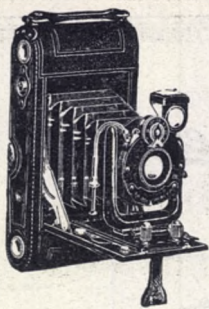
A-B. PER PERSSONS VÄF- och STICKMASKIN
Fack 517. Stockholm 1.

En Näfveqvarns trädgårds-
vält behöves nu för iordning-
ställandet av tennisplanen
och trädgårdsgångarna.

Vi tillverka prydliga träd-
gårdurnor, soffor och bänkar,
solvisare m. m., utförda efter
skulpturer av nu levande
svenska konstnärer.

NÄFVEQVARNNS BRUK
— Grundlagt 1623 —
N Ä F V E Q V A R N

FOTOGRAFERA

Eder själv, Edra barn, anhöriga och vänner vid sommarens alla glada tillfällen. Egna amatörfotografier skänka Eder dubbelt nöje och varaktig glädje även i framtiden.

KAMEROR

och alla slags fotografiska artiklar finner Ni i största urval hos

FORSNERS A.-B. STOCKHOLM
Klarabergsgat. 44

Begär vår Priskurant I över alla fotogr. artiklar, omfattande c:a 300 sid., rikt illustr. Sändes gratis.

Starka tänder

Befordra hälsan genom att regelbundet använda Wrigley's efter varje måltid!

Det avlägsnar matrester, vilka göra att tänderna förstöras; motverkar skadliga syror i munnen och förbättrar matsmältningen.

Den hälsosammaste sötsaken till det billigaste priset.

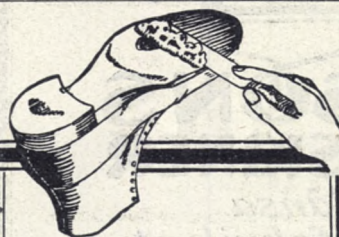
Aromen som ej försvinner.

Säljes i förseglade paket.

WRIGLEY'S

TUGGKONFEKT

Att själv laga

sina skor är en mycket enkel sak. Med en burk Resolit lagar Ni lätt 20 st. trasiga skosulor, av läder eller gummi, precis lika bra som någon skomakare, och hela kostnaden blir 2.85.

Det skulle aldrig falla Eder in att kosta på halvsulning av Edra gamla skor, som Ni annars skulle kunna hava stor nytta av, t. ex på landet.

Börja Ni en gång använda Resolit, kommer Ni fortsätta och därmed spara hundratals kronor. Över 86,000 st. sålda. 100-tals intyg finnas.

Säljes hos N. K., Beckers, och alla färg- och skohandlare i Sverige samt från Resolitagenturen, Stockholm, L. Vattugatan 25. Tel. 12263.

R. 9.

ÄKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

50 ÖRE
Komplett med Svamp

'NUGGET'

WHITE DRESSING

Tant j'attendrai en aimant,
jusqu'à ce que je meure en suppliant,
puisque'elle le veut ainsi."

Det är, som man finner, både schvung och väljud i den kärlekskranke trubadurens tanzon, som tydligt diktats vid ett tillfälle då hans känslor lämnades helt obesvarade av föremålet för hans dyrkan. Det gör också ett egendomligt intryck att tänka sig att dylika smäktande toner någonsin förklingat i det gamla ärriga rovriddarnästet, som bevittnat så många skändligheter av alla slag.

I våra dagar är staden bara en skugga av sitt forna jag. Stormtruppernas vapenskrammel ha längesedan tystnat liksom knäppet från Blacas luta. I stället skälla hundarna eller skrocka hönsen, medan en svärm av magra katter dåsa i solskenet. Allt är fridfullt, och när man går på dessa slingrande gator eller tittar in i de fallfärdiga husen, ofta saknande både dörrar och tak men med frisk stensöta i alla rännor, är det som att vandra på en ort, vilken långsamt går mot förintelse. Desto mer förvånad blir man när man upptäcker att det finns ett rådhus med både borgmästare och magistrat, samt att det grå stenmassivet intill hyser sådana moderna inrättningar som post och telegraf. Något vatten finns märkvärdigt nog ej utan detta måste hämtas ett gott stycke utanför murrarna.

Många innevånare kan ej Eze skryta med. Uppgiften varierar mellan 150—200, barnen inberäknade. Det sägs att all ungdom flyr platsen och sant är, att man nästan endast möter gamla gummor, som stanna för att prata i portgångarna eller sitta i fönstersmygarna och sticka strumpor. Men de se alla så hjärtinnerligt vänliga ut, och fastän deras förfäder måhända varit traktens värsta skälmar är den nuvarande generationen friden och fördragsamheten själv.

Staden är i utdöende, dess förfall hemskt. Förrän man lett vatten dit upp kommer den aldrig att blomstra på nytt. Av örnböet på klippan har blivit ett ruggigt kråknäste. Knappt ett grönt strå står att upptäcka och trädens antal inskränker sig till två. Men pittoreskt är det, så det förslår. Och det skulle inte förvåna om man en mörk natt ännu kunde höra ekot av Saracenernas härskri bland ruinerna eller ljudet av Blacassettes stämman, där han står nedanför något fönster i månskenet och på sin mjuka provencalska dialekt sjunger kärlekens lov för sitt hjärtas dam. I sin tysta isolering är Eze dödsmärkt. Men alla dess minnen leva och frodas i portvalvens svala skugga.

PEWE.

Ett skåniskt Versailles.

(Forts. fr. sid. 711.)

av Lundberg, ja mer än man kan uppräknat ty varje sak är ett mästerverk. En marmorbyst av Sergel föreställande byggherren och upphovsmannen till hela detta stilrena slott betraktar från en piedestal av marmor sitt verk. Han hette Hans Ramel och var son till den rike men sparsamme Malte Ramel. Ännu medan fadern vaktade skatten som han sparat brukade sonen knacka på hans stängda kassakista och viska till rikedomarna därinnanför: Gläd er, ty er frälsare lever.

Slottets äldre historia, innan det för 6 generationer sedan år 1766 blev Ramelskt fideikommiss, är rik på kärlek, brott och äventyr. En av de Levenhauptar som innehade godset före den förste Ramel var gift med en syster till Aurora Königsmarck och det var en bror till dessa bekanta systrar som älskade prinsessan av Hannover och dog som ett offer för sin kärlek till henne, me-

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitén billigast
MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANO.

Twilfit

KORSETTEN

utmärkes genom den verkliga elegans, prisbillighet och hållbarhet som varje dam fordrar av en väl-sittande korsett. Hos Twilfit, som är Stockholms största specialaffär för korsetter, kan varje dam utvälja och avprova en för sig exakt passande modell. "Twilfit"-korsettarna äro även billigare än andra korsetter, på grund av att Twilfitfabriken i England säljer direkt till kunderna genom sitt nederlag, Nybrogatan 11. Alla "Twilfit"-korsetter äro försedda med garanterade rostfria och obrytbara spiralfjädrar, som äro omöjliga att öppna i andra korsetstillverkningar.

Varje dam inbjudes utan köptvång att besöka

TWILFIT

Nybrog. 11, Tel. 758 54
STOCKHOLM

En svensk kex och svensk i detta ords bästa bemärkelse är Örebro kex. Framställd av de bästa ingredienser i en fabrik, proper som det finaste kök — en verklig delikatesse på varje te- eller kaffebord.

Örebro KEX

Äkta Filétnät

2 mtr. Brett från 6.50 pr mtr. Spetsar och Motiv i stort urval!
DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL
Grefteuregatan 13 (Hörnbutiken) Sthlm.

GLORY

TANDCRÈME

Astma lindras ögonblickligen.

Detta skall bevisas för alla
astmasjuka i Stockholm.

Under nästkommande 4 dagar kan ett litet och nätt provpaket (så länge dessa räcka till), av Dr R. Schiffmanns Astmador erhållas i Sverige. Dr Schiffman erbjuder var och en som lider av astma, bronchitis eller svår andnöd att för denna lilla penning prova hans medel. Han säger: "Jag vet mycket väl, att det finnes mycket skepticism beträffande botandet av astma och jag har kommit underfund med att enklaste sättet att låta mitt medel få visa sina förtjänster är att sätta var och en inresserad i stånd att göra ett prov. Han säger vidare: "Verklighet lindra från de häftigaste astmaanfall kan erhållas genom användningen av Astmador, ofta inom 10-15 sekunder, men alltid inom lika många minuter. Jag vet hur Astmador verkar. Jag har försökt det i tusentals fall med tillfredsställande resultat och mitt förtroende är så stort att jag önskar giva var och en, som lider av astma, ett tillfälle att prova Astmador utan att behöva göra ett större penningutlägg". Var och en som lider av astma, andnöd eller bronchitis, bör ej glömma att ofördröjligen rekvidrera detta provpaket för den ringa kostnaden av 10 öre. Dr Schiffmanns Astmador erhålles å alla apotek i Sverige till ett pris av kr. 3.55 och Astmadorcigarretter till kr. 2.90. Om Ni av någon anledning ej kan få det å Eder plats, skriv till Dr R. Schiffmanns Depot, Stockholm, Postfach 752.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

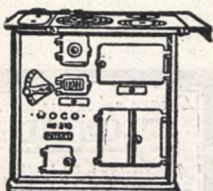
Pinsamt

är att ha armsvett. Förorsakas ofta av nervositet, arbete, värme, dans, sport o. d. Lukten är lika obehaglig för en själv som för omgivningen.

Använd RUTH's ANTI-ODEUR, som är marknadens erkänt bästa och billigaste medel mot armsvett. Rekommenderas av alla. Oskadligt men absolut effektivt!

Ha ALLTID en flaska till hands! Kostnaden pr dag blir mindre än ½ öre. Säljes överallt. Pris Kr. 1:75 resp. Kr. 3:— Till landsorten tillkommer Kr. 1:— för porto.

TEKN. FABRIKEN RUTH,
STOCKHOLM.

Begär offert.
Effektivaste
värmelednings-

WOCO

spisar.

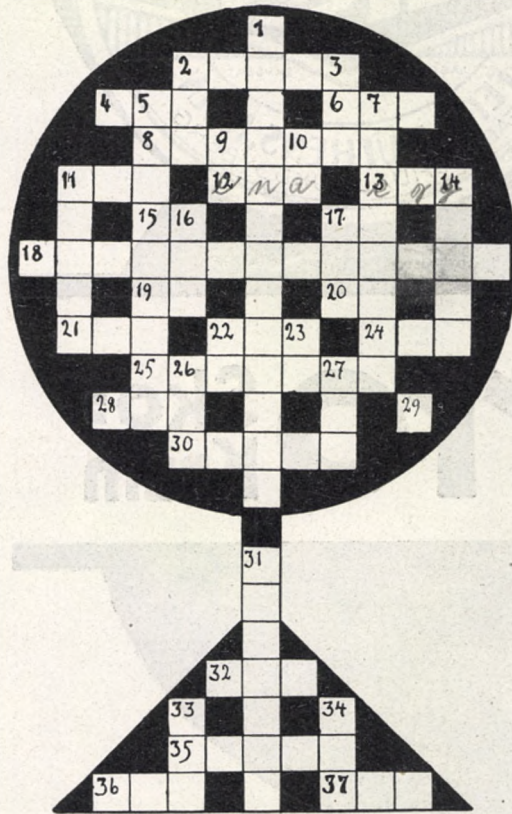
WOCO-VERKSTÄDerna, M o t a l a

dan prinsessan själv blev inspärrad på ett slott på livstid.

Det är roligt att gå omkring och höra friherrinnan tala om gamla historier, men fastän slottets minnen äro intressanta var det ändå denna gång friherrinnan Ramel själv som Idun ville göra bekantskap med.

I. B.—d.

Kryssordstävlan i n:o 26.

Vågräta ord: 2. Servering. 4. En sorts nagel. 6. Lastplats. 8. Erfaren med lagen. 11. Ave Maria. 12. Ungefär detsamma som förena. 13. Ibland slö, ibland skarp. 15. Titel. 17. Franskt räkneord. 18. Har avseende på kyrkan. 19. Mansnamn. 20. Pronomen. 21. Skymmer stundom solen. 22. Uppbär tänderna. 24. Tidsadverb. 25. Blomma. 28. Har varje nål. 29. Av många bäckar. 30. Utländsk växt. 32. Huvudbonad. 35. Giva hundar. 36. Bostad åt ett av skogens djur. 37. En i norr, en i söder.

Lodräta ord: 1. Lysar på kvällen. 2. Affär och uthus. 3. Användes mest nu på sommaren. 5. Vidtar utanför stadens gränser. 7. Användes att ställa prydning föremål på. 9. Namn ur fornnordiska gudagan. 10. Två dylika göra ett bröd. 11. Fruktad av husdjuren. 14. Gammalt krigsfartyg. 16. I dagligt tal namnet på en utomeuropeisk huvudstad. 17. En av nornorna. 22. Skrämmar ofta sommargästerna. 23. Förkortning. 26. Glasbruk. 27. Bör man inte ligga i på sommaren. 31. Frisinnad. 33. Föregångsland. 34. Högst berg.

Vid lösningens insändande inkrivas bokstäverna i resp. rutor, antingen på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Kryssordstävlan i n:r 26".

Lösningar.

Kryssordstävlan i n:r 22: Vågräta ord: 1 Nansen. 5. Barock. 10. Ull. 11. S. k. 13. Jim. 14. Rp. 16. Stam. 18. Gr. 19. Dis. 20. Parfym. 21. Bro. 22. Ek. 24. Loft. 26. Ås. 27. Dos. 29. Fe. 30. Sak. 32. Lycka. 34. Öknar. 36. Orkan. 37. Mälro. 39. Kiv. 40. Dy. 42. Pip. 44. A. B. 46. Harv. 48. Il. 49. Kål. 50. Kursiv. 51. Åla. 52. T. T. 54. Vred. 56. As. 57. Alv. 59. Al. 60. Bot. 62. Sultan. 63. Minera. Lodräta ord: 1. Norden. 2. Nu. 3. Slå. 4. El. 6. Aj. 7. Rim. 8. Om. 9. Kaross. 11. Strof. 12. Kaffe. 15. Pik. 16. Sal. 17. Myt. 18. Grå. 23. Lockig. 25. Manlig. 27. Dyrk. 28. Skav. 30. Skåp. 31. Karp. 32. Lo. 33. An. 34. Om. 35. Ro. 38. Kaktus. 40. Darra. 41. Yrsel. 43. Flaska. 45. Båt. 46. Huv. 47. Vid. 48. Ila. 53. Alt. 55. Zon. 57. Al. 58. Va. 60. Bi. 61. Té.

Prisen, som denna vecka belöpa sig till kronor 13:35, tillfalla fru Sophie Comét, Kristianstad, och fru Maria Carlberg, Lidingö villastad.

Fixeringsbilden i N:r 23. Fisken synes till höger om fiskarens hatt; bakre delen av hattbrätet utgör munnen. Böckerna erövrades av Gunilla Esbjörnson, Östersund, Lars Bilock, Örgryte, Göteborg, och Greta Holst, Gärsnäs.

Billigare- men lika bra

som de yppersta utländska matoljor är enligt prov i hundratal svenska kök den nya inhemska matoljan

Reymersholms Kronolja

När nu sommaren kommer, borde sallad — denna närande och billiga maträtt — varje dag stå på bordet. Dess näringsvärde och bouquet ökas avsevärt genom tillredning med vår olja, som är framställd av de yppersta råvaror och därför synnerligen ren och välsmakande. Priset är endast 2 kr. för en bleckburk om 1 liter.

Oljan erhålles hos alla välsorterade specierhandlare eller direkt från

Reymersholms Gamla Industri A.-B.
HÄLSINGBORG

På en minut

kan Ni blanda till den mest delikata och aptitretande senap, om Ni köper hem en burk Colman's D. S. F. Mustard — den härliga engelska senapen i pulverform.

Bättre aptit och bättre humör med

Colman's Senap

Önskas färdiglagad senap rekommenderas Colman's delikata Savora.
Representant: GUST. F. BRATT & Co, Göteborg

PARFUMERIE L'HELIOTROPE

Karlavägen 12, Sthlm
(mitt emot Engelbrektskyrkan).
Tel. Norr 134 01.

Franska parfymen
Fantasiekamrar
Toiletteartiklar

Alla Rättor lockas utav Muridin"
Det verkar som förgiftat vin
Dess färg är röd
Och Muridin är säker död.

MURIDIN

försäljes i alla kemikalieaffärer och apotek i flaskor å 2:— & 3:50.
OBS! Oskadligt för husdjuren.

HAR NI KAMERA

för Iduns fotografitävlan?

Anskaffa annars en bra apparat från N. K., att likvideras kontant eller på bekväm avbetalning!
Begär ill. katalog!

Insänd denna kupong!

A/B NORDISKA KOMPANIETS AVBETALNINGSAVD.
Stockholm.

V. g. sänd mig kostnadsfritt Eder ill. katalog över kameror.

..... den / 1925

(Adress)

(Namn)

Idun.

Iduns korrespondensklubb.

Dam i medio av 30-talet med självständig verksamhet, oberoende men mycket ensam, bosatt i stad i södra Sverige, önskar korrespondera med sympatisk dam eller herre. Tacksam för svar under sign. *Prænumerant.*

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Äger en psalmbok, melodier utsatta med små fyrkantiga noter, inbunden med evangelieboken, tryckt 1753, Luthers lilla Katekes m. m. i samma band. Bland andra, finnes tvänne namnteckningar "Engel E. Rudenschöld" och "Otilijana Carell född i Linköping 16 Februari 1741."

Tänkte genom Iduns frågoavd. möjligen finna någon efterlevande som ville återköpa den. Äger i bandet av C. G. Leopolds saml. skrifter. Innehåll: "Oden eller asarnes utv." "Virginia", "Metromanien eller versvurmen", "Den talande tavlan" övers. och "Suppliken eller pjäsen på en stund." Har den något antikvärde?

S. F.

Svar: Den första frågan hän-skjutes till läsekreten. Vad vidkommer den andra frågan kan genast meddelas att ett enstaka band av en samling sådan som den nämnda har alls icke något saluvärde.

Fråga: Hur skall en 50-årig dam, billigt och bra ändå, vara klädd vid en månads vistande vid badort, allra närmast Örebro. Har djup sorg, kan således ej använda kulört. Tycker ej om grått. Figuren 165 cm., normal, något fetlagd. Vad för huvudbonad?

Börjar gråna.

Svar: Om ni har djup sorg kan nästan ingenting annat än svart bäras. Det är ju också det billigaste, emedan man ej behöver ha så många ombyten och det ser alltid fint ut. En vit sommarklänning kan ni möjligen ha på varma dagar. Huvudbonaden bör vara svart med svart sorgklädsel, men en vit strå- eller panamahatt klädd med svart band passar även till sorgdräkt på varma sommar-dagar och vid enklare tillfällen.

Fråga: Finnes någon praktisk kurs i hönsskötsel? Vilken litteratur är lämplig taga del av då man ämnar börja med hönseri? Brukar facket vara lönande?

Ungtupp.

Svar: Kurser i hönsskötsel givas vid Gammelgårdens Hönseri, Ingelstad.

Blankar fort och gör lädret mjukt, smidigt och glänsande.

30 öre pr stor ask eller stor tub

Terro Sko- Kräm

Litteratur: Hönsgården av Mauritz Larsson.

För att hönsskötsel skall löna sig som förvärvskälla bör man ha mer än 100 höns.

Fråga: Vore tacksam att få adress på något trevligt pensionat eller hotell i Oslo och Lillehammer med moderata priser.

Mångårig prænumerant.

Svar: I Oslo: Byes privathotell, Carl Johans gade samt Hotell Augustin, Toldbogade 24. Pris omkring 6 norska kr. pr dag för endast rum.

Pensionat Gjörlien, Lillehammer kan rekommenderas.

Fråga: Vill Idun vara god upplysa mig om var man får lära sig till examinerad barnsköterska. — Hur lång utbildningstid det är och vad det kostar. Tacksam för svar 20-åring.

Svar: Om ni vill utbilda er i Stockholm, har ni flera anstalter att välja på.

Sällskapet Barnavård, Stadshagen, Sthlm. Utbildningstid 4 mån., 125 kr. pr månad, vari ingår kost och bostad. Alder 17 år.

Spädbarnshemmet Eurenii minne, Skänegatan 118, Sthlm. 100 kr. pr mån., vari ingår kost och logis. Alder 18 år.

Inträdesfordringar för båda folkskolebildning eller motsvarande.

Engelbrekts husmoderskola, Valhallavägen 102, Sthlm. Kurser på 5 mån. Kursavgift 40 kr. samt 30 kr. pr mån. för måltider i skolan.

Maria husmoderskola, Långholmogatan 16 B, Sthlm. Utbildning 44 veckor, avgiftsfritt. För mat i skolan 10 kr. pr mån.

Fråga: 1) Kan Idun giva mig uppgift på något trevligt pensionat vid Kinnekulle, där en läsnad dam kunde bo några dagar i sommar samt ungefärliga priset pr dygn.

2) Var finnes de vackraste blomsteranläggningarna i Stockholm eller närheten därav? (Gärna perenna.) *Finländska.*

Svar: 1) Pensionat Karlslund, Fru A. Mattson, Görsäter station (Västergötland—Göteborgs järnväg). 3 kilometer från Hellekis ångbåtsbrygga. Helpension från 5 kr. pr dag.

2) Vackra blomsteranläggningar finnes litet varstans i Stockholm, och det är ej gott säga var den vackraste är. Det beror ju mycket på tycke och smak.

För närvarande är det praktfullt i Kungsträdgården, men

snart göres omplanteringar till sommarens mera stadigvarande blomsterprakt. Humlegården och Berzelii park tävla med Kungsträdgården i vackra anläggningar. I Bergianska trädgården strax utom Roslagstull kan man studera växterna mera botaniskt.

Fråga: Vi äro fyra självförsörjande flickor som tänkt oss en fyra dagars vistelse i Köpenhamn. Vore Idun tacksam få anvisning på något pensionat eller hotell med moderata priser i närheten av Köpenhamn. Helst vid kusten där vi efteråt kunde vila ut. *Göteborgskor.*

Svar: I svaren till *Intresserad* och *Hallandsfru* i nr 24 finner ni svar på er fråga.

Fråga: Skall den manliga kontrahenten betala båda ringarna vid förlovning? Tacksam för svar är två *X och Y.*

Svar: Endast i det fall att den kvinnliga parten ej kan komma ut med summan. Det är förresten en privat fråga mellan kontrahenterna.

Fråga: Gammal prænumerant ber att i Eder ärade tidning omedelbart få svar på frågan: Var kan man i Stockholm få kristallskålar hopzinkade på ett fint och snyggt sätt?

Har hört av någon att det i Stockholm ska finnas en verkstad där sådant göres, men vet icke någon adress. Tillgiven Idunläsare ber om den. *Landsortsfru.*

Svar: En person, som lagar antikt porslin ofantligt bra och även kristallsaker, är Fröken Gerda Boman, Vanadisvägen 31, Stockholm.

Fråga: Vill härmed fråga vad man skall vända sig för att få bäst betalt för några sagor som jag skrivit.

Saga.

Svar: Det är ju svårt att besvara frågan innan man sett hurdana sagorna äro. Vänd Er emellertid till Svensk Läraretidnings Förlag, Stockholm.

LÄSARINNORNAS SPALT

RÄD EN RÄDVILL!

Som jag bor i en avlägsen del av landet och ej har några vänner inom har jag tänkt att jag kanske genom några ord i min kära tidning skulle kunna få ett råd. Min historia är denna: Jag har under flera års tid haft min verksamhet i denna trakt och därunder i mitt dagliga arbete kommit i sällskap med en man

Har Ni feber, häftigt huvudvärk

muskelsmärter, värk i korsryggen, känner mattighet och allmänt illamående, är detta symptom på en analkande influensa.

Ingrip då i tid mot det onda, tag genast ett par Globoidtabletter och hindra sjukdomen att bryta ut.

Globoid har en otroligt kraftig verkan, utan att medlet på minsta sätt menligt inverkar på mage eller hjärta. Däri ligger dess företräde framför andra smärtstillande medel. Globoid är helt enkelt en vetenskapens triumf!

Utän smak äro Globoidtabletterna dessutom genom sin ovala form synnerligen lätta att intaga.

Globoid säljes (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av kr. 2:30 och 1:25 pr flaska.

En effektiv, parfymrad, sammetslen kräm, som avlägsnar generande hårväxt.

Rakmaskiner och depilatoire i allmänhet avlägsna håret blott på huden, varemot VEET Krämen utrotar håret i hudbotten. VEET är en parfymrad, sammetslen kräm, som är lika lätt att använda som ansiktskräm i allmänhet. Man smörjer helt enkelt på krämen, i det tillstånd vari den förefinnes i tuben, låter den sitta ett par minuter, tvättar därefter av den, och håret är försvunnet som genom ett trollslag. VEET har icke någon obehaglig lukt och är behagligare att använda än brännande depilatoire, samt mycket bättre än rakmaskin. VEET rekommenderas av aa som provat den. VEET Krämen erhålles till ett pris av Kr. 4.00 och Kr. 2.25 i alla parfymier. Engros Depot för Sverige Eneqvist, Holme & Co., A/B., Vasagatan 15—17, Stockholm.

Myril Tand-Crème
det bästa för att hålla tänderna rena och vita.
50 öre pr tub.
Märket bästa garanti för krämens oskadlighet.

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.

ELEKTRISKA HÖRAPPARATEN PHONOPHOR

Finnes i ett stort antal typer.
Reglerbara för olika behov.

Pris Kr. 60.— till högre priser.
Begär utförlig beskrivning från

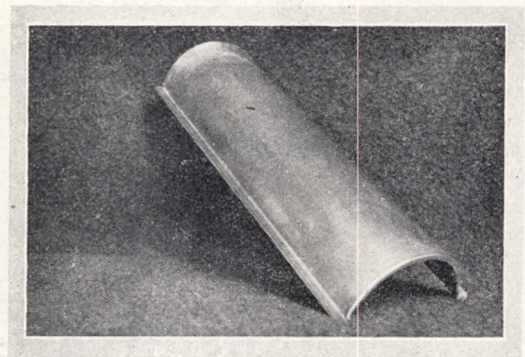
EL. AB. SIEMENS-SCHUCKERT
STOCKHOLM

ÄKTA MANDELSPÅN OCH ANDRA SPÅNBAKELSER.

Serverade till sommärens fruktkompotter, krämer, fruktsoppor och kalla puddingar utgöra spånbakelserna en läcker tillsats, som höjer dessa rätter både med avseende på smak och finesse.

De s. k. äkta mandelspånerna känna kanske de flesta till, men många tror, att de ej kunna tillverkas i hemmen utan är en delikatess, som nödvändigt måste inköpas å konditoriet. Tillagningen av dessa verkligt fina, smakliga och dekorativa bakelser är alls icke oöverkomlig för en intresserad husmor, vilket framgår av den utförliga beskrivningen här nedan.

En verkligt dekorativ uppläggning av dessa bakelser visar en av bifogade bilder.

Form avsedd för grädning av mandelspån.

Spånbakelser förekomma emellertid i en mängd olika variationer från de allra finaste till de enklaste både med avseende på ingredienser och tidsåtgång.

Följande recept ge en del exempel härå.

Äkta mandelspån.

100 gr. florsiktat socker, 100 gr. sötmandel, 1/2—1 äggvita, 2—3 ark oblat.

Till stärkande av ömtålig hy,

särskilt efter rakning finnes intet bättre medel än *Salubrin* som, blandat med 3 å 4 delar vatten, slås i handen och ingnides. Efter avtorkning ingnides sedan ansiktet på samma sätt med vår för toilettändamål avsedda billiga Eau de Cologne "*Carita*", som får själv-torka, varvid i huden kvarlämnas kosmetiska och välgörande ämnen. Den som lärt känna denna behandlings uppfriskande och välgörande verkningar, kan ej vara den förutan.

Kristyr: 1 äggvita, 100 gr. florsiktat socker, (färg).

Till garnering: 100 gr. syltade apelsinskal, 25 gr. sötmandel, 50 gr. suckat (eller 15 pistaciemandlar). Mandeln skällas, drives genom mandelkvarn och stötes väl tillsammans med sockret. Under tiden tillsätter man söndervispad äggvita litet i sänder, tills massan blir smidig och formbar.

Oblaten, som kan erhållas på apotek, klippes i lagom stora bitar av c:a 8 cm:s längd och 4 centimeters bredd. Ett lager av mandeldeggen bredes försiktigt ut med kniv på oblaten och gräddas över en böjd bleckform. Hårtill kan användas, dels här-för avsedda formar (se bilden), vilka med lätthet kunna erhållas hos en plåtslagare dels en vanlig bleckburk eller annat grövre bleckrör. Även kan man i nödfall använda spritsprutan hårtill (se bilden). Ugnsvarmen bör hållas ganska svag, och bakelserna äro färdiga då de börja få färg. De tagas då ut. Till kristyren siktas man först sockret. Med en silversked arbetar man sedan i litet i sänder i äggvitan, tills blandningen blir tjock och smidig. Om man så önskar kan kristyren nu färgas skär med litet röd karamellfärg, eller också kan man t. ex. göra halva antalet med vit och halva antalet bakelser med skär kristyr. Ett tunt lager av kristyr-

Äkta mandelspån gräddas och garneras.

ren bredes försiktigt på varje bakelse, och omedelbart strör man på en blandning av finhackad mandel, finskurna syltade apelsinskal och suckat, varefter kristyren får stå att lufttorka.

Bakelserna kunna även göras utan kristyr och garnering. Man kan då göra mandeldeggen av oskäl-lad mandel, och massan måste bredas ytterst jämn på oblaten.

En synnerligen dekorativ men ganska enkelt hopkommen uppläggning av äkta mandelspån visar bifogade bild. Bakelserna i "kronan" äro här hop-satta meddels sockerlag, som beredes på följande sätt. Koka 100 gr. socker med 1/2 dcl. vatten och några droppar ättika, tills lagen börjar få ljusgul färg och ett prov i kallt vatten är så sprött, att det ej fastnar i tänderna, när det tuggas. Låt lagen svalna något, och doppa häri lätt de kanter, som skola sättas ihop. Lagen binder väl och stelnar fort, medan man håller ihop bakelserna.

Grova mandelspån.

125 gr. sötmandel, 3 stora äggvitor, 125 gr. strö-socker.

Mandeln rensas och torkas på en ren handduk, men skällas ej. Den hackas grovt. Äggvitorna slås sönder och blandas väl med mandeln och sockret. På en väl rengjord och mycket väl smord plåt breder man ut smeten så tunt som möjligt och gräddar den i varm ugn, tills kakan fått vacker brun färg. Den skäres då i lagom stora fyrkantiga bitar, vilka omedelbart böjas över kapp.

Släta mandelspån.

1 ägg, 100 gr. socker, 115 gr. sötmandel, 3 äggvitor.

Mandeln skällas och drives genom mandelkvarn. Ägget och sockret vispas, tills blandningen blir ljus och skummig. Mandeln tillsättes, och sist inblandas vitorna slagna till lätt skum. Smeten bredes ut tunt på väl smord plåt och behandlas som föregående.

Fina plättbakelser.

2 ägg, 100 gr. socker, 150 gr. smör, 80 gr. vetemjöl.

Till garnering: Socker och mandel. Ägg och socker vispas kraftigt tillsammans. Smöret smältes, får svalna och röres, tills det blir vitt

HUSHÅLLSARTIKLAR
AV KOPPAR OCH FÖRNICKLAD MÄSSING

Vackra modeller. Förstklassigt utförande.

Nickelfabriks AB. Gottfrid Carlsson
Eskilstuna.

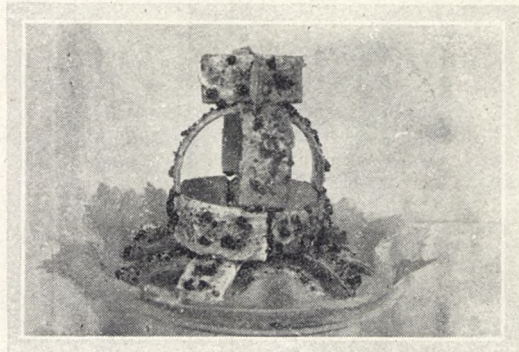
och smidigt, varefter det blandas med äggsmeten. Sist tillsättes vetemjöl.

En plättpanna värmes, smörjes väl, och smeten bredes ut, en dryg tesked i varje rum, och gräddas i medelvarm ugn. När smeten börjar bli fast, beströrs bakelserna med pärlsocker blandat med hackad sötmandel, och bakelserna gräddas, tills de blivit rostfärgade. De tagas då av pannan och läggas direkt över en kapp, så de bli lagom böjda.

Enkla plättbakelser.

2 ägg, 100 gr. socker, 80 gr. vetemjöl, 1—2 msk. grädde.

Till garnering: Socker och mandel. Äggen vispas sönder tillsammans med sockret. Vetemjöl och grädde tillsättes. Smeten bredes ut mycket tunt på väl smord plättlagg och gräddas ljusst bruna på samma sätt som föregående.

Dekorativ uppläggning av äkta mandelspån.

Sockerspån.

2 ägg, 100 gr. socker, 60 gr. vetemjöl.

Äggen vispas väl tillsammans med sockret, och mjölet tillsättes. På väl smord plåt breder man ut 2 cm. breda band 10—12 cm. långa. Dessa gräddas hastigt i varm ugn och rullas genast omkring en kapp (kavelkapp, skaftet på en lång träsked el. d.). När bakelsen skjutes av kappen kommer den att likna hyvelspån.

Rena fönster

spegelblanka och skinande, får Ni lättast om Ni använder nutidens förnämsta fönsterputsmedel Bon Ami. Påstryk blott litet Bon Ami med våt trasa, *låt löddret torka* samt avtorka med mjuk, torr trasa.

Bon Ami

Pris 40 öre.

är oersättligt!

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid

A.-B. NYABLÅHAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljh. 23.

BUTIKER: Holländaregatan 13, Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgatan 7, Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2, Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjalt, Skolvägen, Älfsjö.

Härlig blank och proper blir Eder diskbank av

Tekniska Fabriken Nitor. A.-B., Stockholm

NITORS ZINKPUTS

En läcker och lättlagad sockerkaka —

lätt och porös och alltid lyckad om Ni
blott följer Fru Ida Högsteds recept.

Ni vill ju ha Er sockerkaka lätt och porös och mjuk i konsistensen, så att den "smälter i munnen". Gör den då efter vidstående recept, enkom utarbetat för Rumford av Fru Ida Högstedt med tanke på att åstadkomma en lättgjord och ändå riktigt förstklassig kaka.

Rumford sockerkaka.

4 ägg, 250 gr. socker, 150. gr. vetemjöl, 50 gr. potatismjöl, 1/2 rivet citronskal, 2 rågade tsk. Rumford Bakpulver — det jäser upp jämnt och väl och ger ingen smak åt bakverket. Mjölet och bakpulvret sammanblandas. Ägg, socker och det rivna citronskalet vispas i 15 minuter, varefter mjölet, blandat med bakpulvret, iröres. Smeten hälls i en väl smord och bröad form och gräddas i ordinar ugnsvärme omkring 1/2 timma.

Alla bakverk lyckas med

RUMFORD

"det hälsosamma bakpulvret"

Bechsteins Flyglar

Aug. Hoffmanns
Pianomagasin
Malmskillnadsg.
25 B.

Jag anser de Bechsteinska instrumenten
som de skönaste och känsligaste instrument i
världen.

Richard Strauss.

som från början intresserade mig. Under de första åren hade jag enbart nöje av vår bekantskap, men under det sista har jag lidit oerhört av tvivel och grubblar dagligen på vad jag skall taga mig till. Han har nu studieären bakom sig och har i orten fått en

lönande befattning, sedan i höstas. Vi ha under dessa år besökt föreläsningar och nöjen, gjort utfärder, och jag har upprepade gånger varit i hans hem. Vi äro du, han är glad och skämtsamt och i allvarliga stunder har han sagt: "att han aldrig gifter sig

förr än han är skuldfri." Nu undrar jag: älskar han mig inte eller är det hans karaktär som gör att han ej förr än som

"skuldfri" vill säga det förlösande ordet? Att märka är att han aldrig sällskapar ensam med någon annan kvinna än mig. Han är mycket förtjust då jag har något nytt på mig och håller noga reda på vad jag gjort de kvällar vi ej träffats. Många gånger då

han följt mig hem och jag tyckt att en förklaring hängt i luften har han plötsligt klippt av stämningen och med ett "god natt kära du, sov gott", har jag olyckliga fått låta mig nöja. Jag har sedan i min ensamhet gått igenom hela vår kväll, vridit och

Tandköttsfickor, tandborste, tänder
hållas bäst rena med

Dentosal,

som löser sig i vatten och saliv och därför försvinner och icke som andra tandpaster endast uppslammas och kvarstanna i mellanrummen, varigenom Ni har stora möjligheter för att borsta den beläggning, som sitter på tandytorna tillsammans med de olösliga och bindande tandpastorna in i mellanrummen och där befodra uppkomsten av både caries (hål i tänderna) och alveolarpyorrhe (infektionshårdar i tandköttsfickorna, varigenom tänderna så småningom lossna).

Pasta pr tub vanl. storlek 75 öre
Pasta pr tub, 3 ggr vanl. storl. 2 kr.
Pulver pr ask (aluminium) 75 öre

Fråga: Kan Idun upplysa mig om, vart en landsortsbo på besök i Stockholm skall vända sig för att få läsa landsortstidningar, utländska dito o. s. v.?

Svar: Vi anbefalla Café Cosmopolite, Vasagatan 5, som håller ett 50-tal in- och utländska tidningar. Dessutom hemtrevliga lokaler och moderata priser (Annons.)

LAUSANNE- OUCHY

vid Lac Léman, centralpunkt för utflykter kring den underbara Genève-sjön. Språkkurser, uppfostningsinstitut, sport, festligheter. Berömda läkare. Strandbad. 1/2 t. båtfärd fr. Evian (roulette). Utmärkt & billiga hotell. Ackordresor Sverige—Lausanne åter från 250 kr.

Universitetsspråkkurser, Sällskapsresor, Paris, Lausanne och Italien.

Biljett, sovpl. rumsbest.:

Resebyrå ALPINA

Hamng. 14, &
Dag. Nyheter, Sturepl. N. 111 55.

Springmadrasser

för alla ligg- o. sittplatser.

Bildynor - Stålmöbler

Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herrarnas Järn- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Illustrer. priskurant franco.
SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

Min sköna,
o hör.
skydda Er mot hosta med
CARUSO
BRÖSTTABLETTER

Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning

Huvudredaktör:

Professor Torgny Segerstedt.

POSTABONNERA.
KR. 6:— PER KVARTAL.

Lacking
ENDA EFFEKTIVA MEDLET
FÖR
LACKSKORS BEVARANDE

Alta
Viking
Solida.
Pålitliga.
hög
Urmakare

Den enda affär i Sverige
som säljer

Kristaller

från
 eget bruk
 direkt till all-
 mänheten är
 SVENSKA KRISTALLAFFÄREN
GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ
Ö. Hamng. 27 Vasag. 23-25 Söderg. 10
(Auditorium)

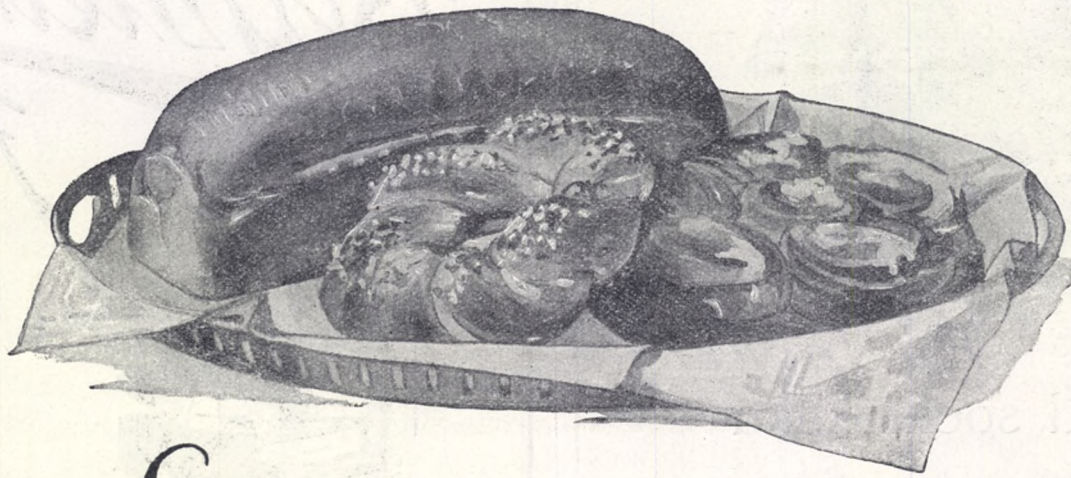
Nyöppnad avdelning för försäljning av vårt bruks tillverkningar av ordinarit hushållsglas.

Radio

Sven Lampa
Stockholm
Riddarhustorget 18
TEL. N.11535 — N.14549

In-och utländska radiomottagare, sändare Radiomateriel laboratorium för apparatjustering Verksstäder för specialbeställningar

Micro

Tillskriv oss och
vi sända Eder
gratis och franco
omgående vår
receptbok.

Étt lyckat bak är till glädje för
varje husmor. Degen jäser jämn och vacker och resulta-
tet blir alltid tillfredsställande om man använder

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK GRUNDAD 1855

Idun

vänt på vad vi sagt och till sist
dödstrött och utpinad somnat för
att med nästa nya dag åter börja
hoppas. Jag dåraktiga! Folk i
traktén gör mig jämt anspelnin-
gar och alla anse det som en

självklar sak att förlovning när
som helst kommer — alla utom
jag. Ibland önskar jag mig för-
flyttad till en annan ort men så
kommer han med en blombukett
eller en konsertbiljett och jag

hoppas åter. Råd mig, tala med
mitt stackars sönderslitna jag.
Svara *Ginstblomman.*

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Stockholmska som i n:r 21 frå-
gade hur hon skulle gå tillväga

ombedes sända Idun sin adress
emedan plats kan erhållas.
"Röda Korsveckan 1925." Tack
men kom tyvärr för sent. Väl-
kommen en annan gång.

Rena porer — hudens hälsa.

Från Herr Georg Wetz, Sjuk-
skötare å Kristinehamns Hospital,
hava vi erhållit nedanstående
uttalande:

"Härmed intygas, att **ELFSTRÖMS SVAVEL-
TJÄRTVÅL (REPORIA)**, som jag under snart två
år använt, är det bästa av hittintills prövade medel
när det gäller att avlägsna finnar, pormaskar och
sådant. Med största nöje kan jag på grund av min
egen erfarenhet rekommendera denna tvål till alla,
som lida av sådana åkommor eller vilja skydda sig
mot att huden angripes. För egen del vill jag
tillägga, att Elfströms Svavel-Tjärtvål fortfarande
som hittills kommer att bli min enda toalettvål."

Säljes överallt à 1 kr. pr st.
Tillse att skyddsmärket

Reporia

(lagl. inreg.) finnes å tvålom-
slaget. Undvik efterapningar.

Tillverknningen står under kontroll av prof. i kemi vid Uppsala universitet L. Ramberg.

Paris

är nu mer än någonsin den
kulturella världens cen-
trum. I metropolen vid
Seine samlas allt vad yp-
perst är i vetenskap,
konst och litteratur. Det
kulturella livet pulserar
där i hastigare takt än i
någon annan storstad. I

Skånska Aftonbladet

skildras under 1925 Pari-
serlivet i täta korrespon-
denser från d:r Gunnar
Löwegren och d:r Hans
Hetüman (Jean Gay). Den
förras eleganta penna kom-
mer företrädesvis att sys-
la med de moderna ström-
ningarna inom vetenskap,
teater, konst och litterat-
ur. Den senare käserar
på sitt charmanta sätt om
dagens om dits i La ville
Lumiére.

**Prenumerera
i dag
på närmaste post-
kontor!**

För den moderna kvinnan

Stå många hudförsörjningsmedel till buds. Det gäller för henne att med noggrannhet och omsorg utvälja det för hennes hy lämpligaste, som hastigt och effektivt förskaffar hennes hy mjukhet, renhet och ger densamma den så eftersträfvade fräichheten. Beprövat och erkänt som ett försörjningsmedel av högsta klass är

YVY-TVÅLEN Pris pr. st. 1 kr.

A.-B. YVY-FABRIKEN YSTAD

ELWIDTNS

Min älsklingsrätt

är

en stor portion

Thomsens Makaroni

GÖTA KANAL

Vårt lands vackraste och intressantaste farleder:
STOCKHOLM—GÖTEBORG
STOCKHOLM—JÖNKÖPING

Lär känna mellersta Sveriges växlande och härliga bygder. Bekväma turistångare gå flera gånger i veckan i varje riktning. Besök vid Vreta Kloster, Vadstena, Trollhättan m. fl. platser. Enskilda resor, sällskapsfärder och skolresor.

Begär turlista och upplysningar genom Resebyråerna eller direkt från
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG - STOCKHOLM

Välj, men Välj det bästa! Välj "FAVORIT" Vandenberghs SMÖRBLANDAT MARGARIN

